

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRASTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 29, 1910 M.

No. 39.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1906, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

DVIDEŠIMTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. Efez. V, 15—21. — Broliai: Veizėkite, kaip apvaizdžiai vaikščioutumite ne kaip neišmintingi, bet kaip išmintingi, atpirkdami laiką, nes dienos yra nedoros. Dėlto nebūkite neišmintingi, bet išmanantys, kuri yra Dievo valia. Ir neapsigerkite vynu, kuriame yra nešvarumas, bet prisipildykite Šventąja Dvasia, kalbėdami tarp savęs iš psalmų ir hymnų ir dvasiškų giesmių, giedodami ir garbindami Viešpatį jūsų širdyse, dėkavodami visados už visus daiktus, Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus vardu, Dievui ir Tėvui, kitas kitam pasiduodami baimėje Kristaus.

Evangelija. — Jon. IV, 46—53. — Anuomet buvo kažikoks karalėlis, kurio sūnus sirgo Kafarnaume.

Šitą išgirdęs Jėzų atėjus Galilėjon iš žydų žemės, nuėjo pas jį ir prašė jo, kad užeitų, ir išgydytų jo sūnų, nes ėmė merdėti.

Tarė tat jam Jėzus: Jei ženklų ir prajovų neparegėsite, netikite.

Tarė jam karalėlis: Viešpatie, užėik pirma, pakol nemirė mano sūnus.

Tarė jam Jėzus: Eik, tavo sūnus yra gyvas. Įtikėjo žmogus į kalbą, kurią pasakė jam Jėzus, ir ėjo.

O kad jis jau ėjo, pasitiko jį tarnai ir pranešė, tardami, jog jo sūnus yra gyvas.

Klausė tat jų valandos, kurioje jis pradėjo taisyties. Ir tarė jam: Jog vakar sekmoje valandoje pametė jį karštis.

Pažino tat tėvas, jog buvo ana valanda, kurioje tarė jam Jėzus: Tavo sūnus yra gyvas. Ir įtikėjo pats ir visi jo namai.

ROŽANČIAUS MĖNUO.

Paskutinė metų dalis stovi, taip sakant, po Rožančiaus ženklų, nes prasideda nuo Šventės Panelės Šv. Rožančavos ir Katalikų Bažnyčia per spalį mėn. visame sviete, Europoje, Azijoje, Afrikoje, Amerikoje, Australijoje ir ant vandenyno salų, pakelia prie Dievo balsą maldoje, taip visiems katalikams žinomoje, gražioje ir brangioje, kaip — Rožančius.

Kaip tai yra gražu susivienyt visiems, kaip vienos didelės šeimynos nariams ir vieno Tėvo vaikeliams, vienoje maldoje! Tokia kilni mintis atitraukia mus nuo kasdieninio gyvenimo ir jo mažmožių, o pakelia augščiau siau

ro, savo reikalų regračio ir priartina prie didžios Šventųjų Draugystės, kurios vieni nariai jau džiaugiasi danguje, kiti kenčia čysčiuje, o tretieji, prie kurių ir mes priklausome, da ant žemės kariauja. Giliai įsidėkime savo mintin, jog mes esame Kristaus kareiviai, darbininkai Jo vynyne, nariai gyvos Jo Bažnyčios ant žemės. Todėl Bažnyčios reikalai tur būti mūsų reikalais, jos rūpesčiai — mūsų rūpesčiai ir josios garbė — mūsų garbė. Ne vien tik dėl savęs mes privalome melsties. Mūsų nūntis telekia Ryman: melskime, kad Dievas stiprintų mūsų Šventąjį Tėvą, Popiežių, kardinolus, vadus milijoninės Bažnyčios kariumenės. Mėlskimės už misijonarius, vienuolius, seseres, besidarbuojančius visame sviete; už netikinčius, eretikus, žydus, stabmeldžius, magometonus. Šaukime Dievo malonės pagundas kenčiantiems, nusidėjėliams, sergantiems ir mirštantiesiems. Mūsų maldos privalo ir čysčių pasiekti; stengkimės pelnyti daug atlaidų, kad juos galėtumėm pavesti šventoms, čysčiuje kenčiančioms dūšioms. Su tuo visu da nepasibaigia mūsų pareigos Rožančių kalbant. Reik mums mokytis apmąstinėti kas mets tobuliau ir su didesniu dvasišku pelnu tikėjimo paslaptis, prie kiekvieno Rožančiaus desėtko minimas. Duokim, penktoji džiaugsmingoji paslaptis — "Atradimas V. Jėzaus bažnyčioje" — taip aiškiai turėtų stoti mūsų mintyje, kad mes joje išvystum tas rimtas dūšias, prie Kristaus Bažnyčios neprigulinčias, bet jieškančias To, Kuris yra Kelias, Teisybė ir Gyvenimas; tą paslaptį apmąstinėdami melskime Išganytojo, per Jo Švč. Motinos ašaras ir dūšavimus, atsivertimo mūsų broliams tautiečiams ir tiems visiems, kurie prie Bažnyčios nepriguli. Arba vėl, paslaptis: merdėjimo Išganytojo Alyvų darže ar Jo sunkaus kryžiaus nešimo ant Kalvarijos kalno, ar mirimo už visus žmones, privalo mūsų širdis, kalbant Rožančių, užlegti prie karštos maldos.

Kaip tai galinga malda turi būti šventasai Rožančius, kuris susideda iš "Maldos Viešpaties", paties Jėzaus paliktos savo mokytiniais, iš "Sveika Marija", kuri susideda iš Arkaniuolo ir šv. Elzbietos žodžių ir iš Bažnyčios prašymo, kad Marija melstųsi už mus visus. Dešimtį kartų atkalbėję "Sveika Marija", sakome "Garbė būk Dievui Tėvui"; pradžioje Rožančiaus kalbame "Tikiu in Dievą Tėvą"; žodžiu, Rožančiaus malda yra, taip sakant, vienu dideliu išreiškimu tikėjimo vilties ir meilės..

Tikimės, jog mūsų aniuolai sargai vienijasi su mumis toje maldoje ir kad Rožančiaus malda tur neapimti mai didelę galybę pas Dievą.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Kupiškis (Vilkmergės apskr.). Kupiškyje rugpiučio 12 d. (s. k.) vietinių mėgėjų surengtas lietuvių vakaras. Vaidino "Pilėnų kunigaikštis". Vaidinimas nusisekė neblogai. Visi artistai savo rolėse buvo aprėdyti senoviškais rūbais, kurie puikiai atrodė ir priminė lietuvių kunigaikštius, karus ir visas žinyčios apiegas.

Tragedijai pasibaigus, buvo tautiškieji šokiai ir skrajojanti krasa.

Tasai vakaras buvo per ūkininkų gyvulių parodą. Į parodą atsilankė nemaža ūkininkų su gerais gyvuliais. Dovanos buvo labai mažos.

Seinai. "Šaltinio" redaktoriaus byla. Rugpiučio 30 (17) dieną apskričio teismas Suvalkuose nagrinėjo kun. Juozapo Vailokaičio, "Šaltinio" redaktoriaus, bylą už indėtą No. 12 šių m. straipsnį: "Žemės reikalai Lietuvoje", kuriame, pasiremiant atstovo Bulotos kalba, buvo nurodyta, kaip didelę skriaudą daro lietuviams Valstiečių bankas, pardavinėdamas dvarus rusams—"poselencams". Redaktorius nubaustas trimis mėnesiais kalėjimo. Prokuroras pareikalavo tuoju suimti. Užstačius kauciją liko paleistas. Bus paduota apeleccija. Gynė dumos atstovas A. Bulota. Neužilgo bus dar viena, iš eilės ketvirtoji byla už Baugučio apysakaitę "Audros auka", patalpintą šių metų 7 ir 9 "Šaltinio" numeriuose.

Linkmenys (Šventėnų ap.). Miestelis neperdidelis, bet yra monopolis, 7 aludės, o ir šiaip-jau slaptų smuklių. Kiekvienais metais iš Linkmenų parapijos prieš Vėlykas išeina į tolimus Rusijos miestus uždarbiauti ne tiktai bežemiai, bet ir vidutiniai pasilaikantieji ūkininkai. Kiti, sako, keliauja net už Amūro. Šiomet išvažinėjo iš čia apie 984 žmonės. Kiek jie ten užsidirba, sunku yra atspėti. Bet dauguma iš jų rudenį parsiveža apie 150—200 rub. O kam jie tą kruvinai uždirbtą skatikėlį apverčia? Gal ūkio pagerinimui, pačios ir vaikų žmoniškam aprėdymui? Gal, sakau, suteikia vargdieniams namiškiams, su ašaromis ant akių laukiantiems jų pagrižimo, gardesnį duonos kąsnelį, arba išrašo jiems kokį laikraštį? Ne, ne tam jie visos vasaros uždarbį sunaudoja. Ne, jie savo uždarbiu šelpia žydėlius. Girdėjau aludininkus ir kitus šinkorius kalbant, kad jiems vasaros metu nekaip klojasi, bet užtat rudens ir žiemos sulaukus tikra, girdi, laimė. Nuo ryto ligi vidurnakčio aludės ir smuklės pilnos vyrų; ūžia, kaip bitės avilyje, o paskiau išėję, arba žydų išstumti minkštai purvyne nakvoja, arba su kumščiais, begėdiškai koliodamiesi, daužosi. Ir taip vargšė išalkusi šeimyna, vietoje gardesnio duonos kąsnelio, dažnai sulaukia sugniaužtą vyro kumštį, ašaras. Kai kurie išmintingesnieji linkmeniečiai norėtų išeiti vienasėdžiais, bet nėra čia sutarties, vienybės. Ir kaip gi gali ji būti? Girtuokliai įvairiais būdais tam priešinasi.

Yra čia ir tokių ištvirtėlių, kurie patikę žmogų prisipykę reikalauja "ant butelio". Atsisakius tokį žmogų primuša.

Skaitančių laikraščius maža tėra. Apie blaivybę negirdėti kalbant. Kada gi ir mūsų padangėje pakils susi-

pratimas? Reikėtų čia kam nors apie tą dalyką ir gerokai pasidaruoti.

Pavandenė (Telšių ap.). Neseniai man teko būti Pavandenės parapijoje pakasynose ir mane labai nustebino gausus degtinės vartojimas per būdynę. Kad sau gertų kur kerčioje prie stalo, ar kur kitur, tai tiek ir to. Neverta būtų ir rašyti, nes degtinė yra plačiai vartojama ir tai nėra indomi žinia. Bet dabar niekaip negaliu užtylėti to įspūdžio, kurį apturėjau. Prieš dedant lavoną karstan (į grabą) apstoję jį geria degtinę net per lavono viršų. Tokis reginys darė įspūdį, kad, rodos, esąs ant pakasynų pas laukines tautas, pas stabmeldžius, kurie paskutinį kartą geria už jo sveikatą. "Šaltinis".

Šiauliai. Netrukus ketinama įtaisyti važinėjimą automobiliais iš Rygos į Tilžę per Šiaulius ir Tauragę. Tam tikslui Tauragės pirklys Rabinavičius nupirkęs jau du automobilius ir užsakęs kitu du. Automobiliai vaiksčiosią ir žiemą.

Šeduva (Šiaulių ap.). Rugpiučio m. 6 d. po gėdulingų, vietinėj bažnyčioj atliktų pamaldų, palydėjome į amžino atilsio vietą a. a. senelį tėvą Joną ir jo sūnų Vincentą Vaitėkūnus iš Žylionių kaimo.

Nors nabašninkai nepragarsėjo kaip kokie mokalininkai, arba karžygiai, — bet paminėtini dėlto, kad buvo blaivūs, dori, mokėjo gražiai pavyzdingai vesti ukę. Taip pat mylėjo savo kalbą ir kraštą. Kaip tėvas, taip ir sūnus vienas kitą mylėjęs, ir dėlto gal lemta buvo jiems į vieną duobę sugulti.

Nabašninkų palaidoti buvo atvykę sūnų kunigai, Jonas ir Petras Vaitėkunai.

Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie.

Eržvilkas (Res. p.). Ukė čia žymiai eina geryn. Daugelis ūkininkų įsitaisę netik plugus, pabrinkines akėčias, bet dar ir piaunamasias, griebiamasias, kuliamasias mašinas. Nors ir dabar trūksta darbininkų, bet tai taip nebeatjaučiama. Eržvilkiškiams, tat yra duonos ir prie duonos. Tik nelaimė, ir jie užsikrėtė nuo kitų baisia liga — po teismus tąsyties. Truputį kas krepšt, žiurėk ir į teismą padavęs. O ir liudininkų tik pašvilpk, ir tuoj ašisiras, kurs matęs—nematęs nupasakos, kaip jį pasamdžiusis nori. Tarp kitų bylų čia jos kyla ir dėl akmenų. Kaimynas nuo kaimyno paėmė akmenį, tai į teismą nešauktas neišliks. Ukmergiškiai, Telšiškiai, turintieji akmenų, nors košę virk, gal pečius kraipo, skaitydami apie tai, bet eržvilkiškiuose akmuo jau geležies verčioje.

Kaunas. Valstiečių Bankas rūpinasi atidaryti pradinės mokyklas šiose vietose: Likšeliuose, Janave-Garžduose, Butkunuose, Dirvėnuose Šiaulių pavieta, Kantaučiuose Telšių pavieta, Adakave Reseinių pav. Mokykloms ketinama atiduoti Banko pirktų dvarų rumai su kitais triobėsiais.

Darbininkų padėjimas vis eina blogyn. Katalikui į pabraką įtilpti jau labai sunku, o ir įtilpus bėgauni blogiausiai apmokamą darbą. Visos geresnės vietos liekamos liuteronams. Mokestis sumažėjo, kaip ir pirm 1905 m. Dirbti reikia ilgiau. Per šv. Joną kitamet Tilmanso pabrakuose reikės dirbti. Prie p. Tilmanso pabrakos įsteigta ligos kasa, bet apgarsinta, jog prie kitų draugijų prisira-

šusieji negalėsia gauti pašalpos. Bet nėra blogo be gero. Katalikams sunkesnis darosi gyvenimas, bet užtai ima dilti tarp jų nesutikimai; dabar žymiai mažėja lenkų neapykanta į lietuvius.

Šimtai vaikų šimet į mokyklas negalėjo patekti pri-trukus vietos mokyklose. Kad taip būtų nors "Saulės" mokyklų iš ko užlaikyti, tai nevieno lietuvių vaikas, nepa-tekęs į mokyklą, būtų išgelbėtas nuo ištvirtimo. Miesto vaikas, jei neina į mokyklą, neturėdamas ko veikti, gat-vėmis laksto. O ant gatvės koks augimas, suprantama. Ne-seniai čia 6 metų vaikapalaikis stiklu papiovė keturių me-tų mergytę.

"Vienybė".

Kunigus nubaudė. Vilniaus gubernatorius nubaudė Lučajaus kleboną kun. Joną Kunickį 100 rublių ir Duni-lovičių kleboną kun. Al. Dulkę 50 rub. už peržengimą įsa-kymo apie katalikų procesijas.

Lietuviai ir Vilniaus mokytojų institutas. Šiemetai baigė Vilniaus mokytojų institutą du lietuviai: p. Zubrys ir p. Šeštukas. Tai pirmu du lietuvių mokytoju, baigusiu tą institutą. Į trečią kursą perėjo p. Maikauskas, į antrą — p. Ambrazevičius. Abu baigusiu šimet institutą mūsų tautiečių jau gavo vietas.

Orša, Magyl. gub. Rugp. 25 d. Oršos miesto teisėjas teisė dekaną kun. Grašį už priėmimą į katalikus stačiatikės Marijos Jaskevičiūtės, nesulaukus gubernatoriaus lei-dimo. Bylą pradėjo gubernatorius, šventikui įskundžius. Kun. Grašis kaltu neprisipažino, nes 1) M. Jaskevičiūtė savo pranešimą apie norą pereiti į katalikus, indėjo Oršos pačtan sausio 27 d., taigi gubernatorius turėjo jį gauti ant rytojaus; 2) buvo parašyta į J. E. Vyskupą ir gauta iš jo prisakymas — praėjus mėnesiui nuo prašymo inteikimo gubernatoriui, priimti M. J. į katalikus; sulig to įsakymo ir buvo jį priimta. Teisėjas pripažino skundą nepamatuo-tu ir kunigą Grašį išteisino.

Skapiškis, Ukm. ap. Rugp. 22 d. čia vaidino "Audra giedroje" ir "Mūsų gerasis". Vaidintojai buvo prisitaisę, publiką patenkino. Choras buvo silpnokas, nes tik prade-da dainuoti. Užtat po šokių, vakaro taisytojams papra-šius, Košėnų sodžiaus mergaitės puikiai padainavo. Publi-ka labai gerėjosi jų sutarimu be jokio vedėjo. Ir dainelės labiau patiko, neg iš scenos. Mūsų chorų vedėjai perma-žai žiūri tikros lietuvių dainų dvasios.

Joniškis, Šiaulių ap. Čia būtinai reikalingas Ūkinin-kų Būrelis ir ūkio padargų sankrova. Joniškietėiai — tvir-ti ūkininkai, daug jau vartoja garinių kuliamaųjų mašinų, plunksninių akėčių, trivagių plūgų, centrifūgų, grėbiamų-jų ir piaunamųjų mašinų. O joniškietėiai, pradėję statyties mūro namus Vokiečių gatvėje, teišmano taisyti juose — alines, kurių ir be to jau yra 17 ir 3 traktieriai.

Šančiai, Kauno priemiestis. Be galo siaučia šiltinė, kasdien po keletą vaikų į kapus nuvarydama. Neturtin-giems perbrangu gabenti iš Kauno gydytoją, o Šančiuose nėra.

Panevėžys. Realinės mokyklos mokiniai labai su-spausti; net kitaip kalbėti, kaip tik rusiškai, užginta. Lie-tuvių kalbos niekas nebemoko jau treči metai, o lietuvių mokinių 35 nuoš. Mokytojai visi rusai. VII klesoje yra 34 mokiniai, o lietuvių tik 7—8, nes jie daugiausia ketvir-

tą ar šeštą klesą išėję, išstoja. Pernai mokyklą išėjo 4 lietuviai.

Į Mokytojų seminariją šimet laikė 47 lietuviai, o iš-laikė tik 4!

Rokiškis. A. a. kun. Federavičius dar gyvas būdamas žadėjo Bajorų sodžiūje pastatyti mokyklai ramą. Jau tam tikslui ir nupirko Natkuškių magaziną už N. rub. Mirtis a. a. kanauninkui nebeleido pabaigti savo puikaus sumanymo. Dabar patiems Bajorams priderėtų atsivežti tą namą mokyklai, bet kur tau, nenori Bajorai ir žinoti tos mokyklos. Mokykla dar šiek-tiek rūpinasi Narbutas, bet vargu jam prikalbėti visą sodžių. Štai ką kai-kurie ba-joriečiai sako: "jei nori, tegu kanauninko pinigais atveža ir pastato, tada mes leisime vaikus ton mokyklon". Per daug jau nori. Kanauninkas apie visišką pastatymą mo-kyklos savo testamente nemini, todėl tam tikslui pinigų nebūtų ir galima gaut. Dabar nėra žinios, kas daryt su tuo magazinu. O Bajoruose ir pati valdžia žada atidaryti mokyklą, bet nori, kad Bajorai šiek tiek prisidėtų prie mokyklos intaisymo. Jei Bajorai tik paskirtų dešimtinę žemės (40 ūkininkų, regis, tai būtų pigu) ir dar paduotų valdžiai mokyklos namams medžio, kurį tik bereikia su-vežt, tai valdžia nuo kito rudens ir atidarytų mokyklą. Indomu, kaip Bajorai pasiels. Pranešu apie tai laikraštin. Dabar galima primint bajoriečiams švento Rašto žodžiai: "Neišmano, ką darą". Bajorai visų-didžiausias Rokiškio par. sodžius, bet ir visų tamsiausias: į sodžių iš 40 ūkinin-kų tepareina 1 egz. "Vienybės".

Žada naują bažnyčią statyti. Baltriškių palivarke (Ežerėnų ap.) žadama statyti medžio bažnyčia. Lėšas duo-das dvarininkas Adomas Zavadzakis. Bažnyčios pastaty-mas apsieisias tik 3,000 rublių.

Dūkštas, Ež., mažas miestelis, bet pirkliauja gerai, prasidėjus 1908 m. mugėms. Nuo to laiko ir gertuvių at-sirado daugiau. Pažymėtina, kad dūkštietėiai, pirštemis važiuodami, vežasi po 4—6 butelius degtinės ir po 50—100 butelių alaus. Tad užlietom akim nusiperša sau pane-lę. Per vestuves dažnai atvažiuoja žydėlis su gerimais ir gerai pasinaudoja. Laikraščių į mus teateina 8 egzemplio-riai.

Skarletina. Vilniūje labai prasiplatino skarletina. Vaikų ligonbutis Žvėryne kimšte prikimštas ligoniais. Kas diena pribūna nauji ligoniai, bet jau nėra kur juos priimti. Sanitarų komisija nutarė priiminėti tokius ligonius Lakiš-kių laikiniame ligonbutyje limpančioms ligoms.

Naujoji muzikos mokykla. Netrukus Kaune bus ati-daryta nauja muzikos mokykla. Įsteigėja — žinomoji kau-nietėiams dainininkė Teresė Ippo. Mokymo programa bus, kaip Peterburgo konservatorijoje. Mokestį už mokslą ža-dama nustatyti labai mažą, o gabesnieji mokiniai bus mo-komi ir visai dykai.

Nauja bažnyčia Vilniūje. Soltaniškių priemiestyje pradėta priruošamieji darbai naujai bažnyčiai statyti. Bažnyčia bus šv. Panelės Nekalto Pradėjimo vardu. Prie naujosios bažnyčios bus sudaryta parapija, kurion įneis. Vilniaus priemiesčiai — Soltoniškiai ir Žvėrynas (dabar šv. Rapolo bažn. parapija) ir visi kaimai, kurie priklauso dabar šv. Rapolo parapijai.

Obeliai, Ežer. apsk. Obelių dr. „Blaivybė“ skyrius kas antrą mėnesį daro visuotinius narių susirinkimus. Susirinkimas paprastai prasideda naujų narių įrašinėjimu ir iš neužsimokėjusių metinio mokesčio priėmimu. Po pasikalbėjimų apie draugijos reikalus esti paskaitos apie blaivybės dalykus (dažniausiai skaitoma tam tikri straipsniai iš laikraš.). Susirinkimui pasibaigus; paprastai esti šeimyniškas vakarėlis; kuriame dalyvauti gali tiktai nariai; sakoma eilės, dainos dainuojama, žaidžiama. Pasielksminimai tęsiasi neilgai, nuo vienos iki pusantros valandos. Ant galo visi skirstosi ir grįžta namo. Šeimyniški vakarėliai labai tinka jaunimui ir vilioja rašyties draugijon. Ypatingai iškilmingas buvo paskutinis skyriaus susirinkimas šio mėnesio pradžioje. Tą dieną tapo pašvęsta blaivininkų intaisyta arbatinė, kuri gyvuoja jau 8 mėnesiai ir blaivininkų lėšomis sutaisyta bažnytinė vėluva. Liko paskirti keli dr.-jos nariai nešti tai vėluvai per procesijas.

Josvainiai, Kauno ap. Kaimuose ūkininkavimas, be tvarkė ir barnės inkyrėjo ir mūsiškiams. Žmonės pradeda bėgti į vienasėdijas. Rugpiučio pradžioje susirašė eiti į vienasėdijas du didžiausiu mūsų apylinkėje kaimu, Raseiniai ir Karūnava. Kiekviename iš jų gyvena apie 55 ūkininkai. Žemės skirstymo darbai prasidėsia ateinantį pavasarį. Reikia velyties ir tikėties, jog lyg to laiko tu dviejų kaimų gyventojai arčiau susieis vienybėn ir aptars nemažai dalykų palengvinti kits kitam tą sumanytą skirstimos.

Pakalniškių sodžius, Panev. ap., Seduvos par. Rugpiučio 12 d. du čionykščiu ūkininku, žinoma, inkausiu, susimušė ir šiek-tiek apsidaužė. Vienas jų Kazys Pl., jauzdamasis nuskriaustas, vakarą atėjo į antrojo Ur. kiemą, šovė iš šaudyklės pro langą ir gerokai sužeidė patį Ur. ir jo dukterį. Su šovėju buvo ir šaudyklės savininkas Ignatas B. Šiuodu dabar sėdi kalėjime.

Seduva. Brūžių sodietis Stasys Rokiekas Žolinėje nuvedė į Seduvą namie augintą dveigę-kumelaitę (vertės maž-daug 30 rublių). Prie jo prisikabino tūlas žmogus, kurs ėmė savinties Rakickio kumelaitę ir liudytojų turi. Policistas, neklausydamas brūžiečių, atėmė dveigėlę iš savininko ir ant rytojaus atadavė anam ieškotojui. Indomu, katrą teismas apvagis. Tai laikai! „Viltis“.

IS LIETUVIAKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

MONTREAL, CANADA.

Na tai dabar ir sakyk ką sakęs, žiūriu, ana Montrealio lietuviai neseniai susitvėrė parapiją, o jiems teko dalyvauti tokioje milžiniškoje procesijoje, apie kokią ir didžiausia mūsų naujokynė nei sapnuote nesapnavo. Ve, užpraeitąjį sekmadienį aštuonioliktojo Rugs. šitime mieste Eucharistiškasis Kongresas baigė milžiniškas iškilmes dar milžiniškesne procesija. Toje procesijoje dalyvavo trys kardinolai, šimtai vyskupų, tūkstančiai kunigų ir šimtai tūkstančių žmonių. Žmonių pulkuose buvo įvairių tautų grupos, kaip antai: prancūzų, airių, lenkų, kyniečių saviškais drabužiais, indijiečių (raudonodžių) plunksnomis apsikaisiusių ir t.t. Mums svarbiausia tas, kad štai

vienas parašas nurodo, kad tai lietuviai traukia... Širdis labiau ima plakti, kaip aplinkui vis tik šnabžda: „štai lietuviai eina“, „tik ir tiesiai drožia“, o minių lūpos vis tik: „**Lithuaniens**“ arba „**Lithuanians**“ ir visi tik ankomis tik ploja, tik ploja... Štai eina patsai klebonas, kun. Kučas, eina su juomi žmonės. Jie lietuviai, tai aiškiai iš veidų šviečia, nors jokio parašo ir nebūtų buvę. Jų veidai rimti, nežiūrint į triukšmą ir plojimus jie atsimeina, kad už kelių valandų iš bažnyčios išeis popiežiaus legatas, kardinolas Vanutelli su švenčiausiuoju Sakramentu. Ir ištiesų, štai pagalios už trijų valandų procesija išsitiesia ir bažnyčios Notre Dame „bourdon“ (didžiausias Amerikoje varpas) trenksmingu—galingu balsu praneša, kad kunigaikščių—kunigaikštis išėjo iš bažnyčios. Minia, giesmės, muzika, maldos, papuošalai — viskas tas tik marguliuoja ir tartum pripildo ir žemę ir dangų... O minios vis eina ir eina... Jau keturios valandos praėjo, o minios vis eina... Gatvės pilnos žmonių, triumfališkų vartų, giesmininkų, įvairių kareivių pulkų, papuoštų altorių, vienuolių, o minios vis eina... Jau štai ir penktos valandos praėjo... tik galingu—galingu balsu „bourdon“ apreiškia, kad jau Jezus su mokiniiais prie kalno Mont—Royal... Jau buvo ėmę lyg temti, tik štai orą pripildo gausi šviesa, ir ant kiauterų kalno spindėte spindi Jezaus meilės simbolas — augštas—augštuolis nuo kelerių mylių matomas kryžius. Ramu čia būti... Malonu priimti Jezaus iš Hostijos palaiminimas... Širdis, toji jausmingoji, vien kartoja šventojo Petro žodžius: „Gera mums čia būti“...

Kun. J. J. Jakaitis.

CAMBRIDGE, MASS.

Viena pažangiausiųjų Amerikos lietuvių parapijų, be abejo, bus šitamjame Bostono priemiestyje. Į ūmą laiką, nes dar tik pusmetis sukako, kaip jį susitvėrė, jau labai daug kas padaryta. Štai, parapija turi dabar gražų stily-pą žemės gražioj vietoj, nes šalia parko. Bažnyčia mūrinė ir mokykla mūrinė jau baigiama statyti. Tai-gi toltios lietuvių naujokinės reiktų pajieškoti! Tai vis nuopelnai klebono darbštumo ir apsukrumo. Žiūrėk, tai jis dieną apie budinką, vakarus-gi tarp žmonių praleidžia, stengdamasis visus bažnytėlę užinteresuoti ir jų dosnumą su-naudoti. Ir žmonės savo kleboną suprato. Patįs dabar džiaugiasi gavę tokį nepaprastą darbininką. Išsyk, tiesa, daugelis purtėsi, ale tai nėr ko dyvyties: gyvendami toli nuo bažnyčios, retai girdėdami pamokslus, kunigą gal tik matydami prie šliūbo, krikšto ar velykinės, o dar būdami be vyresniųjų priežiūros, tai žmonės ištvirko ir atšalo ir nuo Dievo ir nuo visko; praplito girtuoklybė su paleistuvybe, na, o su jomis, žinoma, ir bedievybė su cicilizmu. Na, ale žmonelės pamatė jauną darbštų kunigą, kuris žmogų moką paguodoti, pamaži pradėjo atsilankyti į bažnyčią, klausyti pamokslų ir štai dabar jau matome bažnyčioj dailų būrelį. Ir ant bažnyčios dabar žmonės mielai duoda, nes mato kam duoda, nes dabar kunigui labiau užsitiki negu kad kaip pirma komitetui. Į tokį trumpą laiką jau žmonelės sumetė suviršum dešimts tūkstančių. Kad dar šitoks darbštuolis atsirastų Newton'e ir aplinkiniuose

miesčiukuose, kur ligšiol lietuviai yra į dangų šaukiančių apleidime!

Rugsėjo 18 d. turėjo būti pašventinimas kampinio akmens, ale kad arcivyskupas O'Connor dar nebuvo sugrįžęs iš Montrealiaus nuo Eucharistiškojo kongreso, tai iškilmė tolesniam laikui atidėta. **Kazys Kalkiukas.**

P. S. Klebonu Cambridge'iuje yra kun. J. Krasnickas. **Red.**

WORCESTER, MASS.

Štai jau kelios savaitės, kaip nieks iš Worcester'io neparašo. Tiesa sakant, tai čia naujo nieko nei nėra. Neseniai lankėsi Šliupas. Juk kad buvo tai gal naujiena, ale kad prakalbą laikė ir ką pasakė, tai juk nieko naujo, nes jau Amerikos piemens ant birbinių jojo nuobodulio pasaką atkartoja. Tai-gi pradžioje žlebtelėjo vieną kitą istorijos pluoštą, garsiai kelis kartus žodį "mokslą" suriko, na ir po tokiai įžangai danu! katalikams, ypač dvasiškijai kailį perti... Ką sakė, tai nei gramofonas būt nesutalpinęs, nei nebūtų turėjęs tiek kantrybės tokią ilgą pasaką užrašinėti. Užteks tiek pasakius, kad daugelis klausytojų nusispiove išėjo iš salės, o jis tuomet kad ims maldauti, kad tik nebėgtų, "aš neatvažiavau čia — girdi — jus šliup tarniais padaryti"... Na, sakytumėt, ne dimnas tas Šliupas vyrelis? Juk gal sau tikslą ir teturėjo tik paimti pinigų ar savo "biznį" pigiu būdu apsigarsinti, ale juk jis laikė prakalbą... Na, o kokių plynių oratoriai kalba?... ar kad save ko pamokinti? ar kad save svetimų idėjų tarnu padaryti?... Ar tik jų nenorima klausytojams savo pažiūras užmesti, savo idėjų tarnais padaryti... Šliupas kalbėjo, tai-gi šliuptarniais ir norėjo padaryti, o tas vyrelis nei tiek suprasti nepajiegia. Tiesa, senatvė, vis-gi... — Juk galima drąsiai pripažinti, kad Šliupo idėjos skolinotos, tokiu būdu ir svetimas idėjas užmestų, ale reikia taip pat pripažinti, kad jisai taip tas idėjas iškraipė, kad nieks iš gyvųjų ir numirusiųjų vargu be prisipažintų.

Antroji Worcesterio rožė, tai — Mickevičia. Kol kas jis pinigų sugriebia. Tik nežinia, kaip bus, kaip žmonės žvilgterės į atskaitų knygas. Providence lietuviai skundžiasi, kad dingę už baldakymą pinigai.

Įstabu gal kiek, kad kaip Providence Gudaitis, taip šičia Jablonskis išsirėdę Mickevičiui tarnauja, su kuriais M. ir aria ir akėja. Gaila kad Jablonskis neina pėdomis savo mokytojaus—filologo brolio. Ištiesos gaila, kad taip žmonės senatvėje ima sargalinoti! **Lengvapėdis.**

PATERSON, N. J.

Čionykščiai lietuviai susidarė korporaciją ir įsteigė bučernę ir grosernę. Reikalai pradžiojeėjo silpnai. Žmoneliai įtarė, kad tam buvo kaltas gaspadorius. Tadą sušaukė mitingą ir išrinko gaspadorium prastą žmogų. Nuo to laiko "biznis" pasitaisė.

Iš socialistų kuopos jau trys nariai išsimetė. Pasiliko vien devyni.

Turėjome ir Žalgirio apvaikščiøjimą. Surengė jį vietinės draugijos: šv. Kazimiero, šv. Onos, S. L. A. kuopa ir Klubas. Bet šv. Kazimiero draugijos prezidentu yra E. Kindaris, kursai ir cecilikams pirmininkauja. Jam tai tapo

pavesta paieškoti kalbėtojus. Buvo pareikalauta, kad ir koks norints kunigas būtų pašauktas kalbėti. Prezidentas prižadėjo parūpinti gerus kalbėtojus. Atėjus rugsėjo 18 — apvaikščiøjimo dienai į salę susigrudo ir vyrai ir moterėlės; mat (sakė) ir kunigas atvažiuos. Tik štai vieton kunigo įeina d-ras Šliupas su barzda ir su dukterim. Nors p. Šl. nėra mūsų tikėjimo, bet pirmininkas užprašė jį tuojau kalbėti. Prasadėjo kalba, kuriai pritarė laisvamanių plojimai rankomis. Kuomet Šl. priėjo prie kunigų ir pasakė, kad kunigais galėtų būti mergos ir moteris (ar, girdi, jos negalėtų užgiedoti "Dominus vobiscum"?), tai vienas žmogelis neiškentė ir sušuko: "Ar tu (sako), atsivežei savo dukterį, kad mes eitumime spaviedin pas ją?" Žmogelį išvarė laukan. Tuomet tas žmogus davė vienam vaikiniui 1 dolerį, kad nupirktų tris tuzinus kiaušinių, o kitą dolerį prižadėjo užmokėti tam, kurs pataikys Šliupui su kiaušiniu tiesiog į barzdą. Bet kiaušiniai nebuvo vartojami, tik Šliupui pradėjus kalbėti apie astronomiją, žmonės pradėjo judėti, kaip vilnys. Tuomet Kurėjas Kurėjas pasakė neturįs laiko kalbėti ilgiau ir, pasiėmęs dukterį, išvažiavo į New Yorką. **Toli Buves.**

Red. Prierasas. Šitoji korespondencija parodo, jog d-ro Šliupo misijos nepadarė Paterstone gero įspūdžio ant lietuvių. Sukėlė jos betvarę ir neapykantą. Kiek gaudame žinių, tai daktaro misijos visur, kur tik jis kalbėjo paskutiniu laiku, išdavė tokias pat pasekmes. Ar-gi jau apysenis vyras negalėtų susiprasti nors kartą!...

Antra vertus, katalikams neišpuola šaukti su prakalbomis savo tikėjimo priešų. Jeigu kada per kokį nesusipratimą įsigaua koks kalbėtojas ir pradeda zaviyti niekus prieš tikėjimą, tai geriausiai užprotestuoti džintelmoniškai arba išeiti iš salės.

Dar reikia pridurti, jog d-ras Šl. nėra mūsų laikų žmogus. Jisai yra aštuonioliktojo šimtmečio "filosofas".

SCRANTON, PA.

Nuo 12 d. rugsėjo beveik visą savaitęėjo nagrinėjimas bylos už lietuvių bažnyčią. Parapija pastatė 18 liudininkų*), kurie pripažino, jog parapijos mitinge, laikytame birželio 8 d. 1908 m. ir sušauktame abiejų pusių, tapo nutarta pavesti bažnytinį turtą vietinio vyskupo M. J. Hoban'o globai. Priešingoji vyskupui pusė pastatė net 25 liudininkus. Toji pusė bandė parodyti, būk į tą mitingą neleide visų parapijiečių. Bet tie liudininkai paskui (prie "cross-examination") prisipažino, kad mitinge dalyvavo patys ir kai kurie jų net šnekėjo. Vyskupo priešininkai tapo labai sumaišyti, net jų advokatas norėjo atmainyti savo klausimus ir tokiu būdu išbristi iš bėdos. Geriausiu liudininku turėjo būti vienas advokatėlis, bet šis vyskupo priešams padarė daugiau blogo, nekaip gero: pasirodė, kad tas advokatėlis atsistojęs, prie darių, bandė neleisti į salę žmonių, sakdamas: "Neeikite į salę; pasa-

*) Čia reikia įsitęmyti, jog šiuo sykiu parapija buvo apskundusi "trustees'us" už tat, kad neatsiraišė vyskupui. Mat parapijos mitingas išmetė p. Kriaušūną ir kitus iš globėjų ir apsirinko savo globėju vyskupą.

kysime, kad mūsų neleidžia į vidų, ir pagarsinsime, kad mitingas neturi svarbos”.

Praeitą četvergą (rugsėjo 22 d.) prieš tą patį teisėją Newcomb'ą buvo argumentavimas apie tą bylą. Vyskupo priešų advokatas Hand bandė išparodyti, būk anas mitingas neturįs svarbos dėl kai-kurių priežasčių. Pirmučiausiai, sakė jis, į tą mitingą buvo įleisti tokie parapijiečiai, kurie nebuvo mokėję nuo 1905 m., todėl mitingas negalįs būti svarbus. Parapijos advokatai atsakė ant to, kad vyskupo priešai gali tikrai džiaugties iš to, nes nuo tų metų nustojo mokėti jie patys, vyskupo priešai, bet vis dėlto juos įleido į vidų ir davė balsą.

Antra, sakė advokatas Hand, tame mitinge tapo sulaužyti valstijos įstatymai, nes jame tapo nutarta atimti bažnyčią nuo parapijos ir atiduoti ją vyskupui. Ant to tapo atsakyta, kad vyskupas yra ne bažnyčios savininku, tik jos globėju, t. y. negali jos parduoti nei kitaip kaip pasinaudoti ja savo asmeniškiesiems siekiams; bet bažnyčios įstatymai reikalauja, kad bažnytinis turtas būtų vyskupo globoje, todėl pats vyskupas ir parapijiečiai turi prie to įstatymo taikyties.

Trečia, tęsė toliau Hand, mitingas negali turėti svarbos, nes iš salės tapę išmesta dvylika vyskupo priešų. Ant to atsakyta, kad juos išmetė iš salės ne už tai, kad jie buvo vyskupo priešai, bet už tai, kad jie buvo girti ir kėlė netvarką.

Teisėjas Newcomb ketina išduoti nusprendimą, už mėnesio arba dviejų, idant visas dalykas galėtų pasibaigti augščiausioje teisme kuoveikiausiai (skaityk "Seranton Times", Sept. 23, 1910).

Toliau gyvenantieji skaitytojai turi įsitęmyti, jog dabar buvo užbaigimas bylos, kuri buvo prasidėjusi dar pernai pavasarį. Šiuo kartu ne vyskupas skundė parapiją, kaip tai yra klaidingai kai-kur skelbiama ir suprantama, bet parapija skundė dešimtį svietiškų globėjų, reikalaujama, kad jie atiduotų užrašą vyskupui. Mat birželio 8, 1908 m. parapija laikė mitingą ir tada diduma 1240 prieš 65 nutarė padaryti savo bažnytinio turto globėju vyskupą. Bet dešimtis vyrų, kurie turėjo tą turtą savo globoje, atsisakė atsirasyti. Prisiėjo eiti teisman. Po trijų dienų nagrinėjimo teisėjas Newcomb pakišo mintį, kad parapijiečiai patys išreikštų savo norą paskyrium. Abidvi pusi ant to pristoję. Balsavimai traukėsi dešimtį dienų, ir vėl pasirodė, kad didesnė dalis parapijiečių nori turėti savo bažnyčios turto globėju vyskupą, o ne Kriaučiuną. Aponą "et al". Nuosekliai, teismas nusprendė, kad Kriaučiunas, Aponas ir kiti atiduotų bažnyčios užrašą vyskupui. Šie apeliavo į augščiausiąjį teismą, kursai didumu 4 balsų prieš 3 nutarė, kad teisėjas Newcomb neturėjo jokios teisės užsukti rinkimus: jam, girdi, reikėję išnagrinėti pradėtą bylą iki pabaigai. Tokiu būdu teisėjo Newcomb'o nusprendimas tapo sugriautas. Iš to kilo džiaugsmas vyskupo priešų pusėje, o priešingi bažnyčiai laikraščiai pagarsino, būk jau dabar tikrai "parapija" atėmusi savo bažnyčią nuo vyskupo ant visados. Tačiau džiaugsmas tęsėsi neilgai. Pasirodė, kad Kriaučiunui, Aponui "et al." reikia išnaujo eiti teisman ir tenai prisipažinti, kad parapijos noru yra turėti vyskupą savo turto globėju, o ne juos.

Kaip viskas pasibaigs, nepatingėsiu pranešti "Drugo" skaitytojams. Šiuo tarpu persergėju šenandoriečius ir mahanojiečius brolius, kad taip labai nešokinėtų prieš savo drasiškąją vyriausybę.

Atsivertęs

Iš Amerikos.

Nelaimė su tramvajais.

Fort Wayne, Ind. Du pilnu keleivių tramvajų, bėgdamu greitumu 60 mylių valandai ir tomis pačiomis vėžomis, susidūrė netoliese Kingsland, Ind. Susidūrimo pasekmės buvo pasibaisėtinos, kadangi 41 asmuo ant vietos užmušta, septyni mirtinai ir keliolika sunkiau ar lengviau sužeista. Tokios nelaimės su tramvajais dar niekad nebuvo atsitikę Indianos valstijoje. Kaltas esąs vieno tramvajaus motormonas, kurs nepatėmijęs ženklų ar, kaip tvirtinama, nenorėdamas laukti atbėgančio antro tramvajaus, neužvažiavo ant šoninių vėžių, bet pasileido toliau važiuoti. Tramvajai susitiko ant užsisukimo ta p, kad nei vienas motormonų anksčiau nelaimės nepatėmijo.

Kas dėjos ant nelaimės vietos sunku ir aprašyti. Suskaldytų tramvajų šmotai ir užmuštųjų lavorai ritosi per vienas kitą nuo pylimo, o sužeistųjų pagelbos šauksmas draskė širdis nuo mirties ir sužeidimo išlikusiųjų, kurie iš išgaščio buvo beveik proto nustoję ir mažai tegalėjo pagelbėti. Sekantis už 20 minučių tramvajus surinkęs lavonus ir sužeistuosius nuvežė į Fort Wayne, vietą į lavonbutį, kitus į ligonbučius.

Lyčavo du italu.

Tampa, Fla. Pulkas šio miesto gyventojų atėmė nuo šerifo du italu, Castergo Ficarro ir Ottą Labellą, ir priėvėdę prie medžio pakorė abudu ant vienos šakos. Sako, tuodu italu buvę straiklaužiais laike straiko cigarų pabrūke Bustillo Brothers ant Diaz firmos ir būk mirtinai pašovę firmos buchhalterį J. E. Easterlingą.

Angliški laikraščiai tvirtina nužudytuosius turėjus Suvienytų Valstijų pilietybės popieras, taigi nebūsią bėdos su Italijos valdžia, nes toji negalėsianti patraukti Suv. Valstijas atsakomybėn už pastarųjų piliečių savavališkumą.

Ilga vaiko kelionė.

San Francisco, Cal. Į šį miestą atplaukė laivu "Mandžurija" septynių metų Anita Comfort, duktė laivyno aficeriaus, kuri be globos atliko 2 tūkstančių mylių ilgą kelionę. Jos tėvas buvo vedęs filipinietę ir apsigyveno Shanghai'je, Kynuose. Žmonai mirus, jis sugrįžo į Ameriką, palikęs dukterį prancūzų vienuolių globoje. Dabar ją atsiėmė.

Garsus muzikas vargšu.

Detroit, Mich. Vietiniame Panos Marijos ligonbutyje šiomis dienomis pasimirė Salamonas Mazurette, kaidais a garsus muzikas—kompozitorius, žinomas visam civilizuo-tam pasauliui. Paskutiniaus laikais gyveno ir mirė didžiausioje neturte taip, kad senukė jo žmona turėjo kreiptis į pavieto valdžią su meldimu savo lėšomis jos vyrą pakavoti. Keturiuos dešimtis metų atgal Mazurette buvo publikos numylėtinis ir turėjo ikvaliai pinigų.

"Jauna" pora po 80 metų suviršum.

Cortland, N. Y. 84 metų Henry C. Johns apsivedė su 80 metų Mary W. Cushing, kuri šešiošdešimt metų atgal buvo jo sužadėtinė, bet kilo koks ten tarp jų nesusipratimas, ir jiedu tuomet nesusituokė. "Jaunavedė" pergyveno tą 60-tį palaimintoje panystėje, "jaunavedis" — gi buvo vedęs, bet pati pasimirė 2 metai atgal. Taigi atsiminę jaunystės meilę, o gal suvytusiose savo širdyse nors kiek ją atgaivinę, pasirijo drauge pergyventi nedaug belikusių jiems metų. Jeigu senukai savo susituokime mato tikrą laimę, tai, žinoma, geriau vėlai laimės ragauti, negu niekad.

Neatidengta žmogžudybė.

West Chester, Pa. Užmušta jauna moteriškė, Janina Zoos, ir jos trejetą vaikučių, 7 m., 3 m. ir 3 mėnesių. Moteriškė gyveno nedideliame kaime Byers, netoliese West Chester, ir ten pat mirtį rado. Žmogžudžiai dar nesurasti; pažvelgiama Zoos'ų būdingumą, nors ir taip daugelį lenkų ir slavų suareštuota.

Jonas Zoos sugrįžęs iš mainų namo ir radęs pačios ir vaikų sustingusius lavonus, ko iš proto neišėjo.

Saugojasi skarletinos.

Marrietta, Ohio, valdžios įsakymu uždaryta dviem savaitėm bažnyčias, mokyklas ir viešus ofisus išsisaugojimui nuo skarletinos apsiplėtimo, nes tik į porą dienų tąja liga apsirgę keliolika asmenų. Jaunesni per 15 metų vaikai per 15 dienų negalės gatvėje pasirodyti, o kurie uždraudimo nepaklausytų, bus atiduoti į pataisymo namus. Visi namai turi būti švariai užlaikyti ir kasdien dezinfekuojami.

Mėsos trastas perka žemę.

Į El Paso, Texas, atėjo žinia, jog mėsinių trastų po vardu Morris ant Co. nupirko Mexico'je 1,250,000 akrų žemės plotą. Yra tai geriausios ganyklos, ant kurių ketinama laikyti dideles kaimenes ir ten pat, ant vietos, pastatyti milijono dolerių vertės skerdynę ir pianti gyvulius, tiesiog iš ganyklos parvartus, o jų mėsą visur siuntinėti. Būk kompanija nupirkusi tą žemę netikėtina pigiai.

Susikūlė nežinomas laivas.

Milwaukee, Wis. ant ežero Michigan plaukioja liekanos nežinomo laivo. Spėjama jį plaukus iš South Monitron Island į Milwaukee. Liekanas patėmijo kitų laivų keleiviai, bet negalėjo patirti, ar susikūlusio laivo žmonės išsigelbėjo ar rado pirmaikinę mirtį ežero gelmėse.

Numuša gazo kainą.

New York'o, N. Y., gazo kompanija King's County Lighting Co. pasirijo numišti gazo kainą. Dabar imama po \$1.00 už tūkstantį kubiškų pėdų; nuo Naujų Metų kainuos tik 95c., už metų — jau 90c., 1913 metuose — 85c. ir 1914 metuose — 80 centų už tūkstantį pėdų. Pirmus metus kompanija turės \$300.000 įneigos mažiau, o sekančiais metais dar daugiau trošys. Kompanija tečiaus nesigaili nustoti to pelno. — Vietoje, ką išleisti žymias sumas legislaturas ir miesto valdžios papirkimui, tegul, girdi, visuomenė naudojasi žemesne gazo cene. Iš to kompanijos patėmijimo išeina, jog faktiškai jį nieko netrošys — jos pelnas pasiliks tas pats, pasikeičia tik iškaščių būdas.

Gausi dovana darbininkams.

Battle Creek'e, Mich., laikė konvenciją darbininkų organizacija Trades ant Workers Association. Atidarant pirmą sesiją prabilo į delegatus vietinis pabirkantas C. W. Post paaudodamas \$400.000 pastatymui prieglaudos namų našlėms ir našlaičiams prigulėjusiųjų į tą organizaciją narių. Už auką padėkavota susirinkusiųjų atsitojimu.

Neįleidžia kontraktotų darbininkų.

New York, N. Y. Imigracijos urėdninkai išsiuntė atgal į Vokietiją 20 audiminių pabirkų darbininkų, kurinos tula kompanija parsitraukė iš Saksonijos, užtikrindama jiems pelningą darbą. Partraukta juos specialiai šilkinių panėkų audimui.

S. L. R. K. A. Reikalai.

Cleveland, Ohio, 8 ir 9 kuopos S. L. R. K. A. turės paprastą susirinkimą 2-ąją d. spalio 1910 m. ant bažnytinės šv. Jurgio svetainės, nedėlioje, antrą valandą po pietų. Šinomi užprašome visus sąnarius susirinkti, užsimokėti bertaininę mokesį, ir prie to turime apsvarstyti apie teatrą ir pasilinksminimo vakarą, kuris yra parengtas Thanksgiving day, ant Stockes svetainės.

Su pagarba

8 ir 9 kuopų Sek. Juozas Šalčius.

11 kuopa S. L. R. K. A. Waterbury, Conn., laikys savo bertaininį susirinkimą 2 d. spalio 1910 m. tuoj po Šunai, apie 1-ąją valandą popietų. Susirinkimas atsibus parapijos mokslainėje, pribūkit visi ant susirinkimo ir atsiveskit norinčius prisirašyti.

Užkviečia Komitetas.

DIDELI BALIŲ

parengė S. L. R. K. A. kp. sykiu ir D-stė šv. Jurgio karcivių ant 8 d. spalio 1910 m. ant Conger svetainės, 506 Washington St., Norwood, Mass. Šokiai prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki vėlai. Bus skrajojanti kasa ir dovanos gavusiems daugiausia postkarčių. Visus atsilankyti nuoširdžiai užkviečia

Komitetas.

KANDROTAS PITTSTONE!

Dručiausias pasaulyje lietuvis, Antanas Kandrotas, su savo trupa duos tris perstatymus, 6, 7 ir 8 d. spalio (četrverge, petnyčioje ir subatoje), bažnytinėje šv. Kazi-miero salėje. Pradžia 8 val. vakare. Pelnas ant šv. Kazi-miero bažnyčios. Kandrotas duoda 25 dol. tokiam vyrui, kurio neįstengs paguldyti į 15 minučių.

Reikalaujamas geras vargoninkas.

Informacija per "Draugo" redakciją.

Vargonininkas pajieško vietos. Gerai vedas chorą ir visas bažnytines apeigas žinas kuogeriausia, jaunas. Su geriausiais paliudijimais. Atsišaukti šiuo antrašu:

Mr. A. Šaučiūnas, 107 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRASTIS.

PASVĖSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS.

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnė-
siams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"DRAUGAS",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"DRAUGAS"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-
Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents
three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, ku-
rų prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti,
kitais būsimais priversti sulaukyti laikraštį.

Kas prisijus mums prenumeratą už visus metus iš-
augšto, tas gaus uždyką grafią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk
trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" admi-
nistracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Buvo tai 1893 m. Šitų žodžių rašytojas, anksti išryto
atsikėlęs, rudens dieną, paėmė numestą prie triobesio
anglišką dienraštį ir tenai — ant pirmojo puslapio — at-
rado žinutę, kuri jį labai užinteresavo. Buvo tai trumpas
kabelgramas iš Berlyno, jog iš Kauno pranešta, kad Kra-
žiuose, uždariant katalikų bažnyčią, kazokai sužeidė daug
žmonių, kurių kai kurie paskui numirė.

Už kelių dienų toji žinia praplito po visą pasaulį ir
sukėlė nemažai trukšmo. Šenandoryje — juokai net pami-
nėti! — viena laisvamanių draugija atsimetė nuo Rymo-
katalikų bažnyčios (nuo kurios ir prieš tat buvo atsime-
tusi) ir viešai apreiškė, kad atsimeta dėlto, kad popiežius
pavėlijęs atimti Maskolijos valdžiai bažnyčią nuo lietuvių
katalikų!

Laisvamaniai — kaip laisvamaniai: jie ieškojo prie-
kabės. Todėl užprotestavo prieš šv. Tėvą, kad jisai (Leo-
mui XIII, savu keliu, nei nebuvo duota žinia, kad Kražių
kloštoriaus bažnyčia bus uždaryta Spal. 4, 1893 m.) ne-
apgynęs Lietuvos katalikų ir todėl jie, laisvamaniai, nenor-
rį turėti daugiau nieko bendro su popiežium ir atsisaką jo
klaudyti.

Žinoma, buvo tai juokingas atsitikimas, ir riekas į jį
neatkreipė rimtos atidos.

Bet, apskritai imant, Amerikoje Kražių "sterdynė"
pagimdė geresnius vaisius. Katalikai sudrutino savo tikė-
jimą, o S. L. A. išleido net knygutę, kurią buvo surašęs
kun. J. Žilinskas.

Dabar, po šešiolikos metų toji bažnyčia tapo atida-
ryta, o kaip, dėlko ją atidarė — atnaujintą ir pagražintą
— skaitytojas ras puikiam kun. J. Tumo straipsnyje,
kursai yra tilpęs "Vilties" 98 numeryje.

[dedame čia tą straipsnį ne tik dėlto, kad gražiai
parašytas, bet ir dėlto, kad jame trumpai ir suprantamai
yra nupieštas visas minėtinas Kražių atsitikimas. Štai
šitas raštelis:

UŽGAUTA STYGA.

Kražiuose man būti nebepirmoji. Esu matęs juos
prieš atmintinuosius 1893 metus, kada už miestelio prie
puikios, rokoko stiliaus, baltos, kaip gryna sąžinė bažny-
čios menkučiame biedname vienuolynelyje tebegyveno se-
nos jau vienuolės. Esu buvęs ir po tų metų, kada šita
bažnyčia buvo antspaudais pažymėta, o šventorių je ir vie-
nuolynė viešpatavo baugi kapų tyla, išvarius iš jo gyven-
tojas, 167 metus čia Dievą garbinusias ir krikščioniškoje
tobulybėje lavinusias. Teko štai būti ir š. m. 21 dieną, J.
M. Žemaičių vyskupui Cirtautui sugrąžinant bažnyčiai
pirmykščias šventyklos teises.

Plačioje lygumoje, prie Kražantės upelės, atsiskyrusi
nuo miestelio, augštu kuoru ištolo šviečiant, ji išrodė lyg
kokia senovės lietuvių tvirtapilė, globėja ir visos apylin-
kės apgynėja neramybės laiku. Žiūrėjau į ją ištolo, ir keis-
ti jausmai kuteno širdį. Džiaugsmas pynėsi su pagarba
tos vietos ir gyventojų, kurių gyvoji styga — tikėjimas
taip aiškiai suskambėjo prieš septynioliką metų.

Ir prašliaužė atmintyje po visą pasaulį praskambėju-
si "Kražių istorija". 1893 m. gegužės 4 dieną policija varu
išveža paskutiniąsias persenusias devynias vienuoles*).
Iki rugsėjo 8 d., t. y. iki šv. Panelės atlaidų, apkeistoje
bažnyčioje dar eina pamaldos, dar lanko ją parapijinės
bažnyčios kunigas—vikaras Augustinas Mažeika. Minios
sielavartingų žemaičių dieną-naktį sergsti tą savo šven-
tyklą. Štai jie išgirsta, kad jau atėjo ir vyskupo paliepi-
mas panaikinti švenčiausiąjį Sakramentą, t. y. išpildyti
svietiškosios vyriausybės paliepimą — uždaryti bažnyčią.
Minia nutaria ginties: neklausyti nei vyskupo ir daugiau
kun. Mažeikos nebeprileisti prie altoriaus. Miria stovi,
kaip ir pirma, ant sargybos dieną—naktį. Štai ateina an-
tras slaptas vyskupo įsakymas parapijos klebonui Renadz
kiui — paslapčiomis išnešti šv. Sakramentą. Klebonas

*) Šiandieną iš jų viena bėra gyva — Kačanauskaitė,
Kauno Benediktinių vienuolynė.

siunčia kun. Mažeiką. Spalių 4 dieną 4 val. ryto, sargybiniams sumigus, kun. Mažeika ineina į bažnyčią, išlaužia kirvelių ciborijum, nes rakčiukas buvo sargybinių pas save laikomas, griebia kieliką su komunikantais ir bėga pro duris. Bet pasergsti sargybiniai, sujunda, kyla pragariskas trukšmas, ir šauksmai: "Vagis, vagis!" ir keliolika tvirtų rankų sugriebia kun. Mažeiką, priverčia "Pušką" pastatyti koridoriuje ant žemės, patį suriša ir smarkiai primuša. Šv. Sakramentą patįs atgai nusineša į altorių. Primuštas kun. Mažeika guli keturias valandas surištas, kol jo neišliuosuoja. Baisi drama. Vyskupas, klebonas, vikaras — verčiami daro prieš savo sąžinę ir kenčia netik doriškai, bet ir kūniškai. Buvo tai Orževskių ir Klingenbergių laikai...

Lapkričio 5 d. rytą atjoja pristavas su 56 urėdninkais ir apstoja miestelį. Pusiau pirmos nakties atvažiuoja iš Kauno gubernorius Klingenbergis, pasiėmęs dekaną Jastrzębskį ir Kelmės kleboną Jaugelį. Vietiniai kunigai, klebonas Renadzkis ir vikaras Mažeika, nuo pat ryto areštuoti, iš klebonijos išvežti į valsčiaus raštinę. Klingenbergis bažnyčios angoje sutinka Jasiulaitį su kryžiumi, kitus su Ciesorių portrietais. Gubernorius liepia dekanui Jastrzębskiui prakalbėti. Minia neklauso; liepia tad ją nuo durų pašalinti su kryžium ir portrietais, o kitiems iš bažnyčios išeiti. Žmonės jau buvo beėnį, ir visas gal būtų tuo pasibaigę, kad ne Klingenbergio pasielgimas. Jis užleidžia urėdninkus bizūnais žmones iš bažnyčios išplakti. Žemaičiai savo žmonišką vertę moka branginti, atkaklus ir nenuolankus. Pirmą gynėsi Dievo ir Ciesoriaus vardu, dabar ėmė ginties savo pačių vardu. Suardo tvorą ir miestais išvėja urėdninkus netik iš bažnyčios, bet ir iš šventoriaus. Bet tuo sumišimo laiku Klingenbergis ineina su kunigais į bažnyčią ir duris užbarikaduoja. Minia jas išlaužia. Gubernorius su kunigais ir keliais policistais pasislepia ant viškų, užsidaro, saugomi policistų su ištrauktais revolveriais ir čia prabūna neva derėdamosi su žmonėmis, bet laukdamas, kol atvyks iš Varnių kazokai, depeša pašaukti. Negelbėjo nei paleisti iš arešto parapijos kunigai.

Atvykus kazokams, įvyko anasai baisus mūšis. Pasipylė kapojamųjų bizūnais ir šoblėmis žmonių kraujas. Sužeista daugybė žmonių ir kazokų, nemaža jų arklių liko negyvų, 50 sulaužytų dzydų ir t.t. Teisybė tečiau reikalauja pasakyti, jog pirmosios paskalos apie užmušimus buvo neteisingos: gyvasties tuo laiku neprikiešo nei vienas. Paskui visi, kovos žymę turėję, buvo valsčiūje išplakti, o kiti į kalėjimus išvežti. Atkaklus Jasiulaitis nei kalėjime nenorėjęs kruvinos savo kamžos nusivilkti. Sodalių Dobkevičius, zakristijonas Zajauskas, jo dukteris: viena dabar už kalvio Murauskio, antra už Jurevičiaus, Skrodenių šeimyna ir daugybė kitų iki teismui ištisis metus kalėjo. Paminėtieji tebėra gyvi, kiti jau mirę, kitų pravarėdžių nesužinojau. Iš nuteistųjų Vilniaus Teismo Rūmuose betgi bėra gyvas vienas Kražių miestelėnas Braslauskis.

Nemažesnę už pačią "Kražių istoriją" garsą buvo ingijusi ir apkaltintųjų byla. Garsiausieji advokatai, rusai ir lenkai: Žukauskis, Andriejauskis, kunigaikštis Urusovas, Turėninovas, Kaminskis, Bielyj, Venclauskis pragaršėjo, kaip bylos tvarkytojai ir apgynėjai. Šiandieną

visi jau mirę. Liko tik Venclauskis, b. Vilniaus miesto prezidentas, ir Andriejauskis. Šiam pastarajam kražiečiai pasiuntė depešą į Peterburgą.

"Kražių parapijonai, susirinkę pašvęstų vėl atidarnos senovinės jų bažnyčios drauge su Jo Malonybe Žemaičių Vyskupu, atmindami teismo posėdžių dienas, slaisčius Tamstos ir Tamstos mirusiųjų Draugų kalbas, siunčia Tamstai, nepailstančiam kovotojui už tiesą ir teisybę išreiškimus širdingos padėkos ir prisirišimo". Į tą depešą Andriejauskis atsakė: "Širdingai sugraudintas geru atminimu Kražių parapijonų. Džiaugiuosiu atgijimu senovinės šventyklos".

Prieš trejetą metų dabartinis Kražių klebonas Talmontas pradėjo rūpintis pastatyti naują parapijos bažnyčią, nes senoji medinė jau baigiasi. Padavus prašymą į konsistoriją, dabartinis Kauno gubernatorius, duok Dieve jam sveikatos, padavė mintį, kad parapijonai paprašytų sugrąžinti uždarytą mūro bažnyčią. Paklausius, paduota prašymai į Ciesorių, į general-gubernatorių ir į konsistoriją. Metai rūpesčių; deputacijos vietinių dvarininkų Edmundo Przeiszewskio ir Šapalo į gen.-gubernatorių Krzywickį, Venclauskio į Stolypiną; užtarimai Rogavičiaus, b. Kauno gubernatoriaus, o dabar Synodo prokuroro draugo, gen. Dubasovo ir kitų, — galų gale perlaužė ledus, ir kražiečiams prieš dvejus metus bažnyčia tapo sugrąžinta.

Kibta į atnaujinimą. Pasipylė aukos. Paulina Fanevičienė dovanojo 3,000 rub. vargonams, Plūščių E. Przeiszewskis — 5,000 rb. pinigais, atnaujino didžiojo altoriaus paveikslą už 3—400 rb., nupirko šv. Antano figurą, 300 rb. kapai, Sodalių Dobkevičienė 1,000 r., Al. Šukšta intaisė varpą už 500 rb., lempą už 55 rub., užmokėjo 400 rub. už pleną, 700 rublių už medžius, generolai Chrosciskiai iš Peterburgo atsiuntė 860 r., gr. Zabiela — 1,100 r., Amerikos lietuviai 930 r., vyskupas Paliulionis — 100 r., ir kiti, vietiniai valstiečiai po 1 r. 30 kap. nuo dešimtinės, ir taip susitaisė apie 20,000 rub., kuriais dabar atnaujinta bažnyčia stovi. Darbas pavesta žinomam technikui Tramadachui, kurs sulig senovinių fotografijų rūpinosi viską, kaip buvo, atstatyti. Drauge su bažnyčia klebonui sugrąžinta ir 23 dešimtinės žemės, čia-pat esančios. Vielšnių šventikui, kurs tą žemę iki šiol valdė, duota mainais pusė Papilės malūno. (Antrą pusę valdo Kolainių šventikas). Tik b. vienuolyno palivarkas Audėnai, 115 deš., Vaiguvos parapijoje, pasiliko ir toliau prie Kaunotavo šventiko.

Dar buvo Sirutavičienės pavesta bažnyčiai 1000 rb.; bet jos turtus likviduojant, pasirodė, beklūsią 500 rb., kuriuos gen. Babianskis apsiima išmokėti; tur-būt ne ruks tai padaryti, nes išlaidų dar daug bus, o kražiečiai netruks jam gražiai padėkoti.

Visa tai trumpai ir sausai išskaičius, nededame jokių komentarų. Bažnyčios gynimas, teismas ir rūpinimasis jį laimėti, rūpinimasis bažnyčią sugrąžinti ir ją atstatyti, — visas liudija, jog vienybė tarp Lietuvos gyventojų gali būti ir esti, kai užgaunama bendroji gyva gislė. Tomet išnyksta luomu skirtumai, partijų vaidai, tautiškieji ginčai. Kražiai — gyvas vienybės ženklas. Kada gi daugiau tokių pat bendrų gyvenimo stygų surasime ir jas mokėsime užgauti?

Kun. J. Tumas.

“TĖVYNĖS” ABSURDAI.

S. L. A. organas, No. 38 įžengiamame straipsnyje, stato klausimą: Ar lietuviai tamsesni už kitus? “Tėvynės” raštininkai, būdami dideliais optimistais, netik apie save (sakosi “viską žina”), bet ir apie mūsų tautą, klausimą išriša lietuviams labai prielankiai. Aš sutinku su šia nuomone, nes tamsesnių tautų už lietuvių, be abejo, esama.

Savo spėjimams patvirtinti “Tėvynė” priveda, kaip pavyzdį, airius, išrasdama juos daug tamsesniais už lietuvių. Su tuomi aš sutikti negaliu. Airiai, reikia pripažinti, tauta galinga, apšviesta; seniai Amerikoje apsigyvenę ir prasigyvenę. Jie turi savo puikius namus, dirbtuves, fabrikus. Turi puikias bažnyčias, visokios rūšies mokyklas, ligonbučius, prieglaudas. Didžiausiuose miestuose renka savo majorus, gubernatorius, atstovus į kongresą, senatą. Turi savo vyskopus, arcievykus, kardinolus. Turi netik šimtus, bet tūkstančius inteligentų: mokytojų, daktarų, advokatų ir mokslaviečių. Turi apšviestas moteris. Nesuprantama, kaip galima apšviestime juos žemiau už lietuvių statyti. Lietuviams toli gražu prie airių! Nereikia gilaus observatoriaus, gana paviršutiniško žiurėtojo, kad suprasti visą klaidingumą tokio spėliojimo. Tečiaus nekritiškoje “Tėvynėje” pereina net tokie absurdoi.

Mes neturime kuo girties, lietuviai apšvietime stovi žemai. Geriausiu prirodymu gali būti toji pati “Tėvynė”. Jeigu S. L. A. negali surasti tinkamesnio redaktoriaus, jeigu nesimato rimtesnių raštininkų “pirmiečių” laikraštyje už Alyrą, Kalnėną, Našlaitę, tai mums, skaitant jų rašymus, reikia nuliūsti ir suabėjoti į augštą apšvietimo laipsnį tarp lietuvių.

“Tėvynė” neklysta viename daikte, butent pripažindama, kad jokia tauta neturi tiek laisvai (t. y. paleistuvingai) manančių, kaip lietuviai, bet tas tai, man rodos, mūsų tautą ir taip nupuldo. Airiai turi tūkstančius tikinčiųjų inteligentų, taip pat anglai, vokiečiai, pranežai. Lietuviai inteligentų turi mažai, o tikinčiųjų inteligentų dar mažiau. Ir sunku bus mums pasivyti tame dalyke kitas tautas. Dargi, matome: juo apšviestė tauta, juo daugiau ir gražesnių sau stato bažnyčių. Lietuviai ir čia pastarąją užima vietą. Tarp mūsų, kaip matome, atsirančia taip žemai nupuolusių doroje asmenų, kad tarp smuklės ir bažnyčios nemoka skirtumo surasti. Kaip štai, to paties straipsnio autorė, pasirašiusi — “Našlaitė”. Tautai tečiaus lengva išaiškinti. Tarp našlaičių juk daugiausia galima ištvirkusių asmenų patikti, dėlėi išauklėjimo trūkimo. Bet tokioms “Našlaitėms” tinkamiausia vieta tai... pataisos namai, o net ir rykštė kartais ne pro šalį. Rašymas įžengiamųjų straipsnių į laikraščius, tai ne jų darbas.

K.

ATSIŠAUKIMAS.

Šiuomi atsišaukiame į Lietuvos Visuomenę ir šaukiame pagelbon lietuvių dvasiškią, laikraščius, inteligentią ir visus tuos, kurie tik darbuojasi dėl pakėlimo mūsų tautos ant Amerikos kontinento.

Visiems yra žinoma, kaip yra vodingas alkoholis mūsų tautos pakėlimui apšvietoj, doroj, kultūroj, tikėjime ir visoj gerovėj. Alkoholio žabangus atjaučia mūsų parapijos, laikraščiai susivienijimai ir visokios draugijos, įsteigtos dėl pakėlimo mūsų tautos. Žodžiu sakant, viskas yra traktoma per alkoholį. Labiausiai yra apverktinas padėjimas mūsų brolių ir seserų, kurie vargsta alkoholio nelaisvėje, o labiausia tiems, kurie žengia rubežiu saiko. Aiškinimas apie alkoholio kenksmingumą yra platus, bet, trūpiai pasakius, mūsų tauta skursta ir dejuoja, būdama globoje Bakchaus dievaičio, ir taip sau ta epidemija eina nesutrūkdama. Taigi su tuomi mieriu, kad susiaurinti galybę to dievaičio, kad naikinti alkoholio epidemijos kelią, metai atgal Waterburyje, Conn., spalio mėnesyje 1909 m., tapo įsteigta Lietuvių Blaivininkų Sanjunga. Šiomet ji pasiekmingai susilaukė II seimo, kuris atsibuvo 10 d. rugpjūčio So. Boston, Mass. Su didžiausiu pasisekimu, linkėjimais ir pritarimu iš daugelio lietuvių kolonijų Suv. Valstijose L. B. Sanjunga nors jaunutė, bet žymiai auga ir stiprėja, kas mums lietuviams ir mūsų tautai šioje Amerikos šalyje yra reikalingiausiu daiktu matyti ją didžiausia bei plačiausia organizacija, iš ko būtų didžiausia nauda mūsų broliams ir tautai ant pakėlimo kultūriškai ir doriškai. Todėl drįstam atsišaukti prie viršminėtų geradėjų mūsų tautos, idant stotų mums į pagelbą, visi būtų geros valios tautiečiai, platintojai L. B. S.

Tverkime L. B. S. kuopas kiekvienoje lietuvių apgyventoje kolonijoje, kiekvienoj parapijoje, kad būtų didžiausia L. B. kuopa. Kiekviens lietuvių laikraštis turėtų daugiausiai blaivininkų skaitytojų, kiekviena draugija, idant turėtų sau ko daugiausia blaivų narių, o tada susimažintų visokios betvarkės arba piktybės lietuvių parapijose. Kad mūsų laikraščiai turėtų teisingus skaitytojus ir korespondentus, susimažintų visoki nesusipratimai mūsų susivienijimuose ir draugijoje, nes tai pradžia visų peštynių, barnių būna iš alkoholio. Tik imkimės už darbo visi petis į petį, o bus iš to didžiausia nauda. Stokim visi į kovą prieš girtybę, sumažindami aną nors iš dalies. O tai kovai pastatykim didelę armiją po vardu Lietuvių Blaivininkų Sanjungos Amerikoje. Į darbą šaukiame visus dūšių ganytojus, šviesos platintojus, rašytojus, oratorius ir visus, kam tik rūpi tautos gerovė bei pakilimas. Į darbą, broliai, skubiai, nes suvėluota, bet geriau kad ir vėliau, negu niekada. Nors sunkus darbas, bet paselgnės didelės ir visi mūsų bendradarbiai matydami naudą jausis laimingais ir neatsižiūrės į darbo sunkumą.

Nauda iš prigulėjimo į Lietuvių Blaivininkų Sanjunga:

1. Kiekvienas sąnarys, prigulėdamas į Sanjunga, tai pagal įstatymus, turi atsižadėti svaiginančių gėrimų, arba nors juos sumažinti, tai yra niekada negert per daug, idant iš to neišeitų papiktinimas kitiems. Taigi, brangūs broliai, yra apskaityta, kad mūsų broliai išleidžia ant svaiginančių gėrimų Amerikoje po dolerį ant savaitės, žinoma, kiti daugiau, kiti mažiau, bet imant abelnai per metus ant kiekvieno pareina po 50,00. O sudėjus kelis, pareis ir šimtai ir t.t. Taigi pametus tą paprotį ir pildant sanjungos įstatymus, kiek pinigų susiėdėtų senatvei, nors ir prisilaikantis gėrimu, visgi daug suėdys.

2. Pertrauks ryšius su papiktinimais šeimynos, vaikelių, vyras pačios, o pati vyro; užgims meilė poroj, tarp brolių, genčių ir draugų, pranyks neapykantos ir jausis laimingas kiekvienas savo luome.

3. Sąnarys pametęs arba prisilaikantis nuo svaiginančių gėrimų paima norą prie apšvietos, skaitymo knygų ir laikraščių ir tuomi taps naudinga sau ir žmonijai.

4. Nenaudodamas svaiginančių gėrimų bus visada tvirtas ir gerai pildantis tikėjimo ir doros užduotis.

5. Blaivininkas visada atliks savo užduotis darbe, draugijose, pildydamas ar tai viršaičio pareigas ar sąnarys bus ištikimas.

6. Apart to dar yra pašalpa: mokačiam 10c. ant mėnesio ir 5c. į 3 mėnesius dėl palaikymo blaivybės, mirus išmokama artimiausiems gentims \$100 posmertinės ir kitokiais būdais bus šelpiami sanjungos sąnariai pagal reiką.

Lietuvių Blaivininkų Sanjungoje yra du skyriai kas link įstojimo blaivybės ir du skyriai kaslink duoklės in Centro kasą.

1. Kas link blaivybės, pilni blaivininkai arba visai neragaunanti svaiginančių gėrimų.

2. Blaivininkai, prisilaikanti nuo svaiginančių gėrimų, tai yra negerianti per saiką ir nepasigerianti; taipogi yra uždrausta be svarbaus reikalo lankyti gertuves.

Kaslink mokesties į Centro kasą taip dalijasi:

1. Sąnariai moka kas mėnuo po 10c. ir kas bertainis metų po 5c. platinimui blaivybės, t. y. kas bertainis metų privalo įnešti į Centrališką išdą 35 centus; posmertinės jie gauna \$100 ir naudojami visomis L. B. S. privilegijomis.

2. Antro skyriaus sąnariai moka po 25c. ant metų platinimui blaivybės; jie taipgi naudojami visomis L. B. S. privilegijomis, kaipo tai: raštais, ženkleliais ir tam panašiomis irėdnėmis, tik negauna posmertinės. Norint pasižinti plačiau apie tą skyrių, skaityk "Žvaigždę", nes ten yra plačiai rašoma apie visokias smulkmenas. Su užklausymais-gi galite kreiptis prie Centro viršaičių arba artimiausios kuopos sąnarių.

Kur tik tversis nauja kuopa, praneškite apie tai Centrališkam sekretoriui J. Jaroševičiui, kuris prisiųs jums deklaracijas ir aplikacijas.

Pasilieikame pasitikėdami ant visų, prie kurių čion atsišaukėme melddami paramos ir visų lietuvių geros valios. Nepamirškite mūs balso stoti eilėse platinimo blaivybės ir Lietuvių Blaivininkų Sanjungos.

Pirmininkas — M. A. Norkūnas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Raštininkas — Jonas Jaroševičia, 266 Silver St., So. Boston, Mass.

Išdininkas — Povilas Mikalauskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

Katrų Skaitytojų prenumerata pasibaigus, tiems šis numeris bus paskutinis.

KO JIS SUGRĮZO.

Pati: — Ar sugrįžai ko užsimiršai?

Vyras: — Ne, aš sugrįžau to, ką atsiminiau.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Chile.

Rugs. 6 numirė širdies liga vice-prezidentas Elias Fernandez Albano. Kaip tik nabašnikas prezidentas Montt sunkiai susirgo ir išvažiavo į Europą gydyties, Albano pradėjo valdyti kraštą. Mat Chiles konstitucija reikalauja, kad nustojus valdyti prezidentui, jo vietą turi užimti vidaus dalykų ministeris, Albano-gi tuomet buvo tuo ministeriu. Dabar iki išrinkimui naujo prezidento kraštą valdo justicijos ministeris Ameliano Figueroa. Svarbiausiais kandidatais į prezidentą yra Augustin Edwards ir Juan Luis Sanfuentes.

Buvusis prezidentas Montt, kaip žinoma, numirė Breme, bet palaidojimo ceremonijos atsiliko Berlyne. Valdžia nesigailėjo nieko, bytik iškelus karališkas laidotuves. Dėlei to, Paryžiaus "Temps" daro patėmijimą, jog vokiečiai įvairiais būdais nori pritraukti prie savęs Pietų Amerikos respublikas ir praplatinti tenai savo įtaką ir komerciją, žinoma, su Suvienytųjų Valstijų nuoskauda. Yankėms reikia labai uoliai saugoties konkurencijos su vokiečiais.

Prancuzija.

Žmonės pradeda protestuoti prieš valgomųjų daiktų brangumą. Generalinė Darbininkų Sąjunga apskelbė kompanijos programą. Kova prieš brangumą prasidės plakatų mėtymais ir mitingais. Spalio mėn., tuojau po socialistų suvažiavimo Tuluzoje, atsiliks Paryžiuje visutinis susirinkimas. Ligšiol darbininkai yra raginami eiti išvien su kooperatninkų draugijomis ir boikotuoti cukrų. Vynas ir mėsa taip-pat privalėtų būti boikotuojami.

Japonija.

Kapitonas Ide, kaip rašo dienraščiai, kitais metais pastatys nedaug kariškųjų laivų. Visi busią pastatyti namie. Kapitonas Ide taip-pat apreiškė esąs priešingu torpediniams laivams, nes pastarojoje karėje pasirodė nieko nevertais.

Arasube Sone, buvęs rezidentu—generalu Koreoje, numirė Tokijoje rugsėjo 13. Jis buvo gimęs 1849 m. ir priklausė prie Sumarai (bajorų) giminės. Jis buvo priešingas prikerгимui Koreos prie Japonijos, nors valdė tą šalį tuojau, kaip tik kunigaikštis Ito tapo padarytas slapstosios tarybos viršininku.

Valdžia nori nukreipti išeivybę iš Japonijos nuo Suv. Valstijų į Koreą ir Mandžiuriją. Jau pastaroje provincijoje paskutiniaisiais šešeriais metais atsirado keliolika tūkstančių japonų pirklių, kuriems reikalai labai sekasi. Valdžia išsiuntė į Europą ir Ameriką p. Takahaši Motodži iš-tirti, kaip ten yra vedama kolonizacija.

Gatvėje.

— Ko ieškai, Pranuk?

— Darbo.

— O kam tau darbas reikalingas?

— Nugi, kad pamesti jį.

KATRIUTĖ.

TRIVELKSMIS DRAMOS PAVEIKSLĖLIS IŠ LIAU-
DIES GYVENIMO.

Lenkiškai parašė **KARVATOVA.**

Vertė **A. VAGELIS.**

Eilės sudėjo **A. ŽALVARNIS.**

(Seka)

Jokūbas. Teisybė, Katriutės meilė buvo nekalta ir atvira. Jono-gi — nuduota, netikra...

Pranas. Rodos, rytoj Jono su Rožyte vestuvės?

Jokūbas. Kaip, rytoj jau?

Pranas. Taip bent girdėjau.

Jokūbas. Nesakyk tikrai to Katriutei.

Pranas. Jau žino tai; Daratą išplepėjo jai viską.

Jokūbas. Gera moteriškė toji mūsų Daratą, tik lie-
žiuvis jos tai trims mastais! (Toli matyti Daratą.) Štai
ir ji.

SCENA II.

Tie patys ir Daratą.

Daratą. Padėk Dieve!

Jokūbas ir Pranas. Ačiū.

Daratą. Perdaug nusikamuosi darbu, tėve Jokūbai;
persenas jau esi darbui dirbti.

Jokūbas. Darbas ir senam žmogui tinka, bet ilgas lie-
žiuvis — tai jau ne. Kam-gi reikia buvo pasakoti Katriu-
tei, kad rytoj Jono vestuvės?

Daratą. Na, na, argi tai kas blogo? Juk geriau, jei
ji apie tai sužinojo ankščiau, negu tą pačią dieną, arba
vėliau; būtų dar blogiau buvę. Juk vistiek būtų sužino-
jusi.

Jokūbas. Iš kurgi ji būtų sužinojusi?

Daratą. Matai tėve, pradėjo juos graužti sąžinė;
nuėjo bažnyčion, klebonas nenori duoti jiems nuodėmių
atleidimo, kol neperprašys jie Katriutės, ir nesusitaikins
su ja ir su jumis. Atėjo čia, bet stovi už sodo, nes gėdisi
eiti pas jus.

Pranas (į šalį). Dabar gėdisi — o nesigėdino pir-
miau meluoti Katriutei, būk ją mylis.

Daratą. Pasišalink Pranai, nes prie tavęs neperpra-
šinės; pašauk Katriutę, aš-gi nubėgsiu pašaukti juos. (Pra-
nas įeina grįžion, Daratą išeina pro vidurį).

SCENA III.

Jokūbas, paskiau Katriutė.

Jokūbas (atsisėda ant suoločio po medžių). Ir kas da-
bar bus su mano Katriute? Susigrauš iš skausmo, sumen-
kės, sunku bus jai tas perkėsti! Mylėjo Joną! (Po valan-
dėlės.) Ir ką gali dabar vargšas tėvas padaryti? Kaip
reik gyventi? Vargas verčia mus dirbti, kad nors juodos
duonos kąsnis turėti — negalima todėl dabar nei manyti
apie piršlius. Pagalios, kas ims vargšę, neturtingą, ir pa-
žemintą mergaitę? Bet... yra Dievas, kuris neapleis iš
savo globos mergaitės ir suteiks jai atsakantį vyrą, kuris
supras ją ir pamylės, o su manim pasidalys neturtu!

Katriutė (išeina iš grįžios nuliūdusi). Ar tėvelis mane
šaukė?

Jokūbas (prisiartina prie jos ir ima ją už rankos).
Nusiramink dukrele, džiaugkis, kad tie, ką melavo tavo
širdžiai, ant visados apleis tave, nes niekuomet nebūtum
buvusi su jais laiminga. Jieškok tų, kurie tave myli, ir
yra arti tavęs. Dovanok aniems, nes visi mes nusidėjėliai
žmonės, kadangi tai tavo artimi, artimą gi privalome my-
lėti, kaip patį save.

Katriutė. Nepiktažodžiauju-jiems — bet skauda man
širdis. (Katriutė verkia; toli matyti Daratą, Rožytę ir Jo-
nas. Pastebi juos Katriutė ir glaudžiasi prie Jokūbo).

Jokūbas. Ateina perprašyti tavęs; palengvink jiems
tai, nes lengviau dovanoti, negu perprašyti.

SCENA IV.

Tie patys, Daratą, Rožytę ir Jonas (artinasi prie Ka-
triutės).

Daratą. Katriute, Rožytę ir Jonas prašo tavęs dova-
noti jiems; rytoj jų vestuvės.

Jonas. Dovanok, Katriute!

Rožytę (prisiartina prie Katriutės ir ištisia į ją ran-
ką). Nepyk, Katriute; aš kovojau su savim, bet nežinau
kas mane taip traukė prie Jono!

Jonas. O mane prie Rožytės.

Katriutė (paduoda Rožytei ranką ir drebančiu balsu
sako). Tegu dovanoja jums taip Dievas — kaip aš dova-
noju — telaimina jus!

Jokūbas (pakėlęs rankas augštyn). Telaimina jus
Dievas!

Katriutė (paduodama Jonui ranką). Eikite su Dievu!
(Jonas ir Rožytę išeina tylėdami).

SCENA V.

Jokūbas, Katriutė ir Daratą.

(Katriutė atsisėda ant suoločio ir sėdi nuleidus gal-
vą).

Daratą (apima Katriutę). Geras iš tavęs, Katriute,
vaikas! Dar tu būsi labai, labai laiminga. Atlygins tau
Viešpats už tavo gerumą.

Jokūbas. Taip ir mano širdis sako. Neužilgo ir tu
eisi su rūtų vainikėliu prie altoriaus, bet prisieksi vaiki-
mui taip geram, kaip tu pati esi.

Katriutė (pakilus). Tėveli, ką kalbi?

Daratą. Kad nors aš dasiprotėčiau.

Jokūbas. Daratą, Daratą, tavo liežiuvis.

Daratą. Na, na, tylėsiu jau. Einu sau.

Jokūbas. Ne, Daratą, pasilik dabar prie Katriutės,
nes aš dėlei svarbių reikalų turiu išeiti. (Ineina grįžion).

SCENA VI.

Daratą ir Katriutė.

Katriutė. Daug aš, Daratą, pergyvenau šiuo laiku.

Daratą (sėsdama prie Katriutės). Per gera esi, Kat-
riute; kas tai dėl vaikino verktų? Jei aš bučiau jauna, kas
dien turėčiau vis naują jaunikį! Šokčiau, juokčiaus su
jais, bet verkti dar dėl jų nekuomet! Ir kam? O tave, Kat-
riute, dar taip visi myli.

Toliaus bus.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLIJAI.**Iš Brooklyn, N. Y.**

N. N. \$2,00

žalgirio paminėjimu:

New Philadelphijos bažnyčioje surinkta: Šv. Kazimiero Sėsersims \$27,50 ir Lietuvos Studentams \$10,00.

Prie tokios-pat progos Maspeth'e Šv. Kazimiero Sėsersims surinkta \$18,00 ir kun. N. Petkus nuo savęs paaukojo \$25,00.

Iš Tamaqua, Pa.

Andriauskienė 4,00

Iš Girardville, Pa.

Žievys Agota 5,00

Iš Scranton, Pa.

Kun. J. Kuras \$100,00

Iš Chicago, Ill.

Nausiedaitė Ona 10,00

Chmielewska Ludwika 5,00

Iš Šv. Kryžiaus Parapijos, Chicago, Ill.**Stambesnės aukos:**

Pocaitė Ona 1,50; Orda Stasys 1,25; Šveikys J. 2,00; Jurevičia O. 2,00; Vilčincas F. 2,00; Banevičia L. 5,00; Jaukauskas J. 2,00; Aukštakalnis P. 2,00; Skrabutis J. 2,00; Lavišius J. 2,00; Paukšta N. 2,00; Šimkus J. 5,00; Vitartaitė B. 5,00; Trakšelis P. 2,00; Marcinkevičia J. 2,00; Klumbys N. 2,00; Klumbys J. 2,00; Lileikis S. 5,00; Šaučėnas M. 2,00; Rupšlaukis V. 1,50; Noreika P. 3,00; Juozapas J. Elias 25,00; Skinder J. 2,00; Antušienė O. 2,00; Stribinskis V. 2,00; Dautas A. 2,00; Anglickis J. 2,00; Maniukowski M. 2,00; Zaromskaitė V. 2,00; Sandaras J. 2,00; Ežerinskis J. 2,00; Paukšta V. 2,00; Sutkus J. 2,00; Kriauklys M. 2,00; Sargėda N. 2,00; Dubaka M. 2,00; Kriklykė T. 2,00; Kriauklis M. 2,50; Kriaučiūnas V. 2,00; Masla A. 2,00; Paukšta K. 2,00; Mikulskis J. 2,00; Katauskis A. 2,00; Milaševičia A. 2,00; Paukšta M. 2,00; Paulauskaitė S. 2,00; Pocevičia V. 4,00; Judeikis J. 2,00; Kasmauskis A. 5,00; Petrošaitė M. 2,00; Gubysta F. 2,00; Židiekis P. 2,00; Giedris L. 2,00; Zalomskis A. 5,00; Stanevičia A. 2,00; Račkauskas P. 2,00; Jurjonas J. 2,00; Naujokas V. 2,00; Naujokas J. 2,00; Anušauskas S. 2,00; Martinkus J. 2,00; Ambotas J. 2,00; Venekaitė A. 2,00; Jurgutaitė D. 1,50; Naujokaitienė R. 5,00; Sadauskas N. 2,00; Svetikiūtė D. 2,00; Gubysta K. 2,00; Degutaitė E. 2,00; Kušleiko J. 5,00; Urbelis B. 2,00; **Trakinaitė E. 10,00**; Šatūnas J. 5,00; Zakaraitė V. 5,00; Girčienė A. 2,00; Nutautas V. 2,00; Daugėla J. 2,00; Metrikis A. 2,00; Gedminas F. 1,50; Banys M. 5,00; Jaura V. 2,00; Skurdelis J. 2,00; Zarombienė P. 2,00; Bartkus P. 3,00; Birbilaitė J. 2,00; Paulis V. 3,00; Šauliutienė J. 2,00; Jucevičia A. 5,00; Jucienė J. 2,00; Jucevičia J. 2,00; Rusteika J. 3,00; Mocejūnas P. 3,00; Nausieda V. 3,00; Rusteikienė J. 5,00; Žiogas D. 2,00; Žukas S. 2,00; Žiogas P. 2,00; Rumšas B. 2,00; Nausiedas S. 3,00; Ežerskis A. 2,00; Vanago K. 4,00; Ruzgys M. 5,00; Poška A. 2,00; Martinkus K. 2,00; Uksa J. 2,00; Uselis P. 2,00; Daugiala B. 2,00; Karbauskis J. 2,00; Morkvius J. 2,00; Šertvitaitė E. 5,00; Pudžiuvilaitė U. 5,00; Dobilas M. 2,00; Vaičiukė U. 2,00; Lušas K. 2,00;

Rodzevičia S. 5,00; Grubaitė A. 2,00; Brodavičia L. 2,00; Aušra J. 2,00; Jukševičia J. 2,00; Kontautaitė V. 5,00; Galnaičiukė M. 5,00; Maliszewski J. 2,00; Bieržynskis A. 5,00; Leparskienė A. 2,00; Ivaškevičius R. 2,00; Bartoševičius J. 2,00.

Po 1,00 auokojo:

Galkauskis D., Kazlauskis T., Štoleas P., Juknevičia P., Juraška D., Nutautas I., Damašaukas V., Navickaitė J., Stasiūnas J., Kudulis J., Paulaitė P., Lyndžius V., Milinaičė O., Josius I., Pacevičia J., Navickis L., Šveikys J., Rauba J., Rauba P., Vilčynskis J., Jasas A., Stirbis A., Juškevičia A., Petkevičiūtė P., Šiaulienė J., Vanšaitienė A., Bartkus K., Račkauskas A., Stuponis J., Ribikauskas J., Žemaitis J., Gečaitė M., Uksa J., Lešynskas J., Kundrotas J., Ramanauskis V., Jasikas N., Karvauskis J., Petrauskas L., Mališauckas Z., Baranauskis J., Bartašius J., Pikčiurna J., Petkevičia V., Petkus A., Stanskis J., Cienas A., Cienas V., Banis P., Juodis J., Šarauskis V., Zevedzakis V., Bortkevičia K., Paukštis A., Kosteckis S., Dylevič A., Sušynskis J., Grinčius V., Grinčius J., Kavaliauskis A., Kačynskis J., Vitkauskas I., Paukštis J., Meškėnas J., Paklijauskas A., Bartkauskas L., Paukšta B., Barkauskas J., Kasmauskis S., Kalvaitis T., Petkus P., Gerėas A., Balskus P., Ivanavičia L., Jucius V., Terasas M., Gadliauskis P., Raibužis A., Šimkus S., Bagdonas J., Vilčynskis J., Petkus A., Petkus P., Druktenas A., Šiadys A., Šiadys J., Šiadys A., Krasauckas S., Urbekas A., Beržinskis A., Jurgilas A., Jurgiliukė J., Ausikiaičiukė O., Ambrozaitis M., Kasparavičia A., Vaitkevičia A., Simanavičia J., Laurinavičia J., Rimkevičia J., Pocevičia D., Rokuiža V., Bondzinskis A., Deringis A., Eisintas S., Deringienė O., Paspirgėlis J., Balkauskis A., Navagrodzki B., Varanavičia S., Mažeikis J., Naklys P., Zobielaite D., Venekus P., Petrokas T., Šrickis J., Idzelis G., Druktenis J., Norkevičia P., Daugėnas J., Griškās P., Budginaitė L., Randis M., Rumšas J., Stukonis P., Balnys A., Žeromskis J., Dragūnas A., Peržynskis V., Mikliūnas J., Mačiarnis J., Rupšlaukis V., Rupšlaukis K., Noreika P., Martinavičius A., Norcikienė J., Butkevičia L., Butkevičaitė M., Mockus P., Vitartas A., Knatovskis P., Berdelis D., Ročys L., Sakulauskis S., Bielskis A., Rubikas A., Nausiedas K., Viščiulis V., Jaukauskas S., Venekus M., Vaitiekus A., Volskis J., Varanauskis S., Dabravolskis V., Jurys A., Poškevičia M., Šimaitis J., Nagaitis J., alskis J., Rimkus A., Bernotas L., Zatorskis C., Baldokas M., Sokas K., Niedvaras P., Butkus A., Olišinskis T., Klioris K., Lekis P., Bakutis J., Venekus K., Olberkas S., Sturonas J., Banevičia A., Knystautas A., Dumblauskiūtė L., Stulgaitė J., Jasiulaitė S., Jančauskis P., Mikužis P., Dumblauskis A., Dauskinda J., Bubelienė R., Šiuipis A., Urbonas J., Alkimavičius L., Vaškevičius A., Brazlauskis M., Sabackaitė M., Macevičia T., Mackevičius J., Stelnionis B., Bulava J., Černiauskas S., Černiauskas V., Svetlauckienė J., Jelavičia J., Bernotas J., Bernotas A., Mikalauskis P., Durša P., Bankauskas J., Valančius P., Lapinskaitė J., Klimišauckas G., Bortkevičia A., Gaidauskis K., Pratašienė O., Kasauskaitė A., Kibinaitė A., Rimkaitė P., Stulga K., Škimelis J., Blinstrubaitė E., Šarka P., Poškus J., Monkai-

tis J., Jurkus A., Melkiera J., Krušiuokė P., Raila F., Paškevičia B., Šatkus S., Česnas J., Skripkuolis A., Kviecinskis L., Kupetis K., Gribauskas A., Petrošius K., Baršys S., Skinder J., Andriejauskis A., Kaulakis P., Petrokas A., Kvietkus J., Rudminaitė O., Urba P., Druktėnis P., Staniševski J., Brazauskis S., Juškevičia A., Petkunas J., Sandaras J., Pečkauskas M., Adomaitis K., Doviatis S., Kryževičia K., Vizgirdienė V., Žoltauškus P., Kryževičia K., Gervainis V., Gervainis P., Karbauckikė A., Šimkaitė O., Marzumas J., Nomeika J., Černiauskis J., Lisauckis K., Luneckis O., Treinauskis D., Mosiej V., Tamošaitis A., Soltan J., Jocius L., Miškelis K., Jonutis P., Ačas J., Šegžda M., Mockus M., Aušra A., Abaravičius A., Kniukas J., Radziukas I., Alkimavičius J., Vaičius S., Cienas K., Cienas J., Cienas A., Cienas D., Misiunas N., Čiburis M., Dukelis J., Petkevičius J., Čepela A., Sarolyčė L., Rašynskis P., Rašynskis A., Šnioka A., Gasparavičius M.,
(T. b.)

IŠDYKĖS VĖJAS.

Ir koks išdykėlis tas vėjas!
Kaip jisai dirba atsidėjęs!
Čia tvirtas, rimtas, čia lepus,
Tai purto aržuolo lapus,
Tai jauną miklina pušėlę,
Tai skirsto lakstančias bites,
Bučiuoja žydinčias gėles,
Tai dulkes į padanges kelia
Ir žmogui uždumia akis.
Jis geradėjas ir vagis.
Pailsusiam vėdina kaklą,
Ir muzikos laikydams taktą,
Taip moka gaudžiai užniumiuot,
Kad lengva verkti ir svajot.
Jis kvapą nuo gėlių pavogęs,
Nešioja po visus laukus,
Tai vėl nerimstantis, smarkus,
Žiūrėk, jau šiurpina pastoges.
Kaip keistas jam užėina ūpas,
Sutinusias sučiaupia lūpas,
Kaip ima verkti, cypiti, staugt!
Bangu tada per jurę plaukt.
Jis laivą, kaip skiedrą blaško,
Bangas kilnoja, supa, taško,
Drąsiausius jurių keleivius
Ištikrina, kad galas bus.
Užgaut jis moka stygą gaudžią
Ir ašaras gailias išspaudžia,
Priverčia melstis bedieviui.
Paklydėlius tvarkon grąžina,
Keiksmus ir pliovones malšina,
Bailiais paverčia drąsuolius.
Bet kada jau paliauja putės,
Kaip meilinas prie saulutės!
Ištiesęs glostančias rankas,
Kaip jurių paikina bangas!
Užmatęs gi tėvynės kraštą,

Vėjelis pakelia sparnus,
Pralenkia telegrafą, raštą,
Ir neša žinią į namus.
Ten džiaugsmą jis parodyt moka!
Dainuoja įvairiais balsais,
Su vėsula ant kiemo šoka
Ir dingsta raganų takais.
Bet kada jaun's prieš laiką miršta,
Vėjelis taip išsyk iniršta,
Taip verkia, purškia lietumi,
Kad staugia vėtra nerami.
Nesigailėdams savo kvapo
Ant didvyrių dejuoja kapo,
Graudingas sukelia audras;
Po Lietuvą lakstydamas mato,
Kad ji sunkauso sulaukė meto,
Bet dienai auštant — susipras!...

J. K.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mės išdirbame ir reikalaujan- tiems pasiunčiam porą ant pažiūros.

Kaina 50c. tuzinas.

Mrs. A. Smailienė, 2737 E. Pacific St., Philadelphia, Pa.

"PAIN-EXPELLER."

Dr. Richter'o galinga išlaiki-
nė gyduolė privalo būti
kiekvienos šeimos
vaistų šėputėje.

Prašalina skaudėjimą reu-
matizmo, padagros, strėnų die-
gimą, strėndieglį ir neuralgi-
ją. Greit išgydo sunėrimų ir
muskulų įtyvumą. Puikus nuo
išsukimų, šlubavimo ir pasi-
žeidimų. Skubiai gydo persi-
šaldymą, infleuzą, gerklės
skaudėjimą, sunkumą ant kru-
tinės ir nedaleidžia plaučių
uždegimą. Gelbsti nuo galvos
ir dantų skaudėjimo.

SERGĖKIS PADIRBIMŲ.

Tikras Pain-Expeller tan-
kiai buvo pamėgdžiotas. Aty-
džiai apžiūrėk pakelį ir tēmyk
ar jis taip išrodo, kaip ant
paveikslo. Jei skirtusi nuo
čion parodyto, tai gaunate nu-
duotą vaistą. Visi vaistininkai
Suv. Valst. parduoda Pain Ex-
peller po 25c. ir 50c. bonkutė.
Padirbtas per

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York, N. Y

P. S. Jeigu Jūsų sveikata
labai nupuolus, bandyk Dr.
Richter'o Ferrolą, garsų ge-
ležies vaistą, 75c. ir Dr. Rich-
ter'o "Tablet" Lozenges, 50c.

Mūsų knygutę apie Anchor
vaistus gali gauti kiekvienas
"Draugo" skaitytojas uždy-
ką. Tik prisiųskite savo an-
rašą.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VASKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygius,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

Namine Mokykla.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokin-
tojo (apdaryta)..... \$1.00.
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir
rašyti be mokinio..... 15c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.
ARITMETIKA mokiniui rokundų su paveikslais
(apdaryta)..... 35c.

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS,

Box 62.

New York City.

JAU ARTINASI RUDUO

kiekvienas privalo nusipirkti

NAUJĄ SIUTĄ.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos
kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane vi-
si gerai pažįsta, kadangi mano krautuvėje kiek-
vienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie
skaitysite šį pagarsinimą, atėikite persitikrindami,
o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir
žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų
pasirinkti siuto pagal savo skonį mano krautuvėje.
Tik atėikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

BUK
VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, isigydyti nuo užnuodijimo krauja arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip gallet galutinai isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinioa, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1. 905 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadėjimą, aš noriečiau jog Tamista prislustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steltas.....

Nauja knyga--Biblija

arba šv. Raštas išleistas

Kun. S. Pautieniaus.

Tik vienas šitas šventraštis yra kata-
likiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,**

MAHANOEY CITY, PA.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysakė.
Vertė **VYTAUTAS.**

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzam-
ploriu, nuleidžiamas didelis nuošimtis.
Gaunama pas:

Rev. V. Varnagiris,

312 So. 4th Street, **BROOKLYN, N. Y.**

THE FERNERY.

Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti gėlių veselijoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, buketuose arba gražius vainikus.

MRS. J. HERBERT, Savininkė.

51 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

DR. AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ūgu.

Gydo net labiausiai užsienėjusias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikabėti, neturėdami, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTĖ

BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ

„RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIŲLO,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorėjų	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svaras, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	87c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas prancūziškas po	55c.
“ “francincense” po	50c.

Taipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuvišką maldaknygių, kvietimų, draugijoms šonkielių, vėliavas, šarfas ir t.t.

Kun. L. Levickas,
Prezidentas.

TAMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasauly.

J. F. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielų, blūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvių reikalingų daiktų. Yra iš ko pasirinkti. Atelkite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PIRKIMAS \$275.000.

Moka 3-šį nuomintį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikabėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apskrityje.

Norintius priima mokyti ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikalus pas viengentį.

18—20 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PIRMIMO VALANDOS: 8—10 ryto, 2—4 po pietų, 7—8 vakare.
50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.